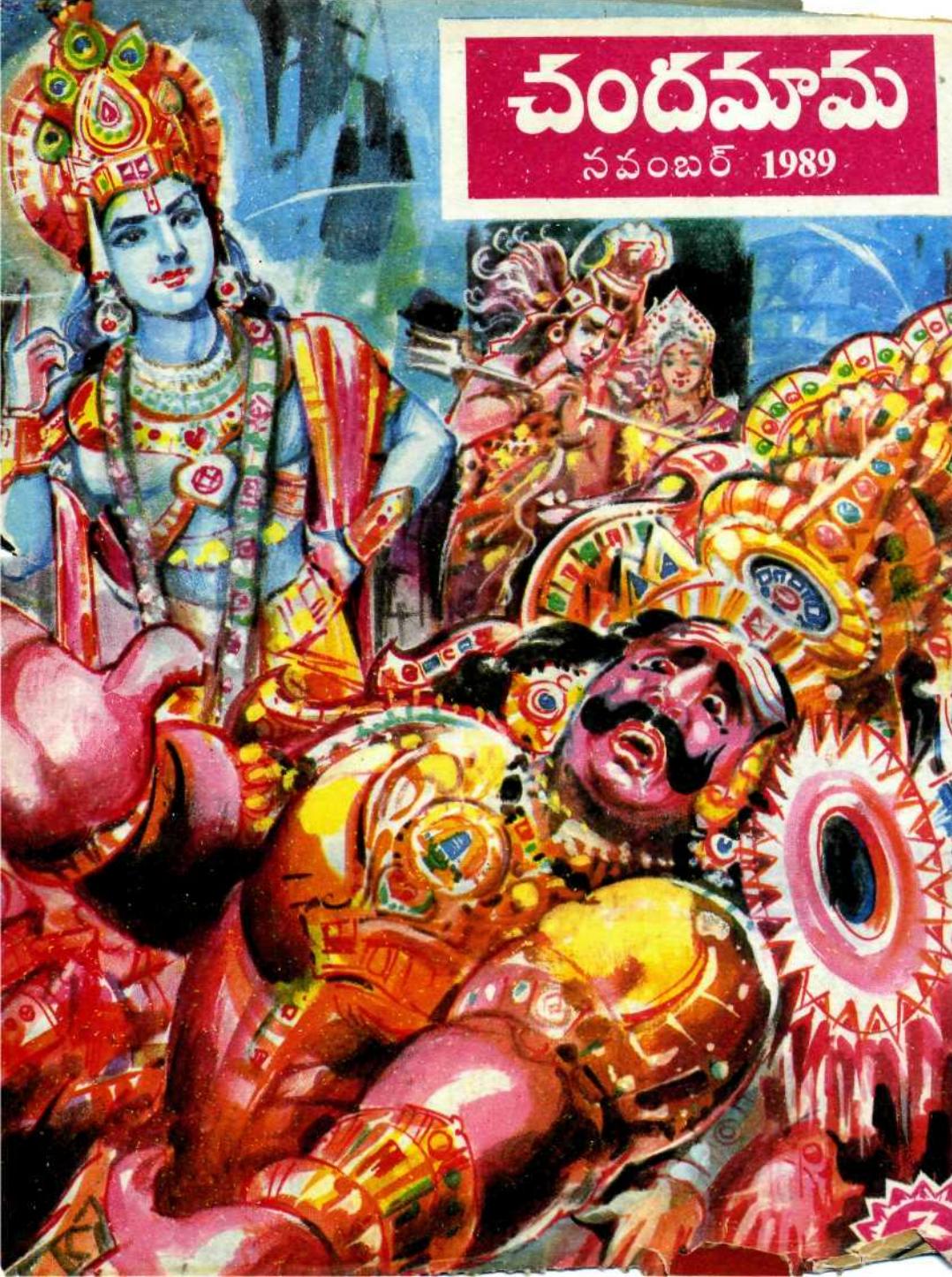

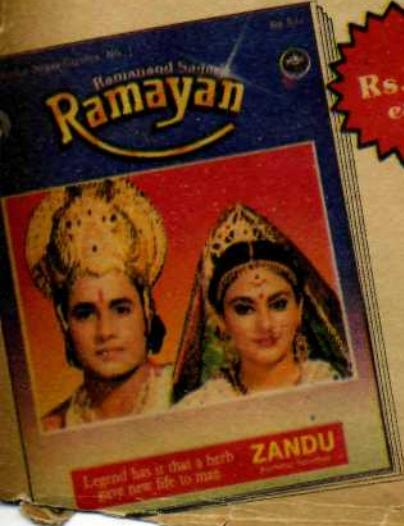
చందులు

నవంబర్ 1989

Ramayana

PHOTO COMICS
12 volumes. In Hindi and English

Rs. 5/-
each

Published by
**CHANDAMAMA
VIJAYA COMBINES**
188, N.S.K. Salai, Vadapalani, Madras-600 026.

Under licence from
SAGAR ENTERPRISES
Natraj Studios, 194, Andheri Kurla Road, Bombay-400 069.

“మేము ప్రతిరోజు ఎక్కువ పాలు కొట్టాం”

ప్రోటీన్ మాల్ట్ జిస్ట్రీట్లు

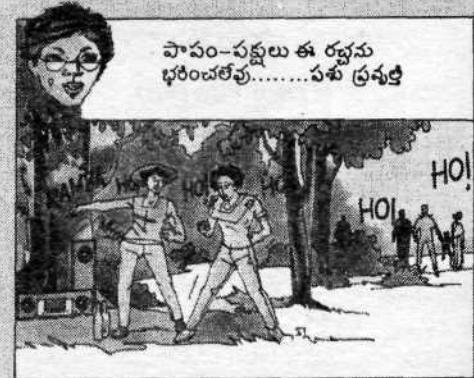
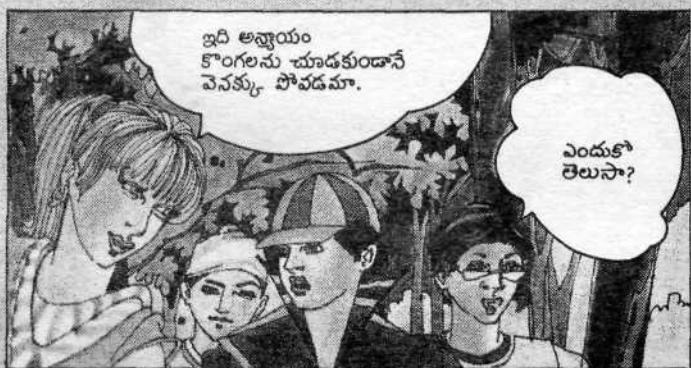
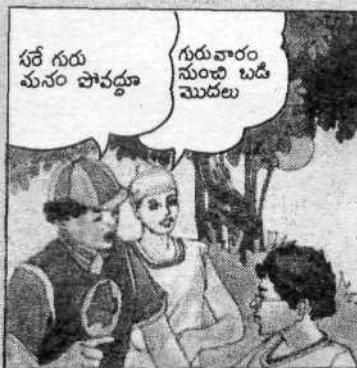
ప్రోటీన్ మాల్ట్ చిస్కట్లో
ఎంతో పుష్టికరమైన పాలు...
పిల్లలకు ఎంతో ప్రీతి.

చెంకుటి అర్గానిక్ డియాచర్బ్స్‌ల్ అసెఫ్ట్స్

Artigz/104

అదుగో కొంగలు వస్తున్నాయి

ఈని అది
దిగెడు లేదు
వెనక్క
శాశ్వతున్నాయి.

పుంజు

పరమ నాలోరా వీళ్ళము ఆపుదాం

అయిక్కు దయచేసి ఆపండి
మిార్ఫ్టువు పెట్టలు భయపడి
వెనక్కు పోలుప్పాయి.

అయిక్కు బుద్దిలేనివాళ్ళ. మిార్యు ఎంటచే
ఆవకపరే శైల్య పొలూరు నేను
చెబుతున్నాను.

ఆమె చెబుతున్నది
నిచిమే. చ్ఛుప్పారం.

రథ్మాలు మంచివే.
కొని మనందరం కలిసి
మదైనాచేస్తే లేపు
లాభంలేదు.

మార్పుడు అనే
బుయచ్చుచేశాడు

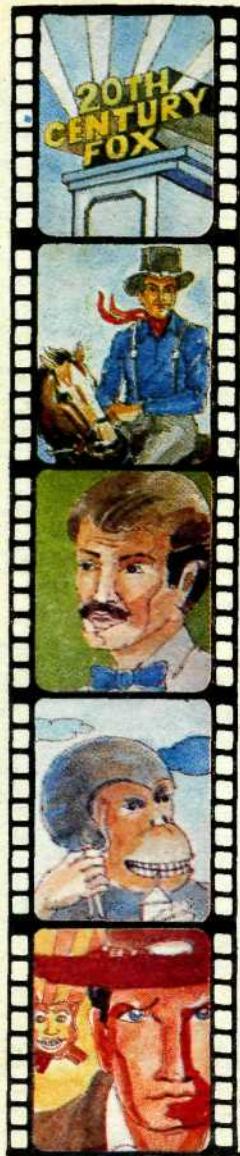
పెట్టల మళ్ళీ వస్తున్నాయి
త్రశాంతిగా..... నెమ్మిగిగా...
కెందిక దిగులున్నాయి.

ఇదులో మిా
దైర్యు వల్లనే.

మొమ గుప్పులు,
మొమ క్రీతులు

ధూర్చిదేశ్ము
అపుయుప్పునే
అందాలు

మొమచూడా మనపేసినాలను
ఆవస్థాగ్రహించేసి బుద్దిలేనివాళ్ళము ఆపండి
మనందరం కలిసి వాచేసే మనిషీలు
శాంతింగా శాంతింగా
పదీల పరమకోపమ్.

Tinker TOYS PRESENTS

15th Oct. to 30th Nov. 89

**COME WITH TINKER
TO HOLLYWOOD.
AND GET A GUEST ALONG.**

Hey Kids! It's funtime
with Tinker
again. Win a fabulous
trip for two to Hollywood.
And Rs. 10,000 to
spend there.
And that's not all.

There are 5000 more prizes to be
won. And winning them is so easy.
Just fill in a simple quiz and a slogan.
And start packing your bags.

Kidstuff, 206 Desein House, DLF Commercial Complex,
Greater Kailash Part II, New Delhi-110048, Tel: 6414212

Information/Contest forms freely available at all Toy Dealers.

HOLIDAY HOLLYWOOD GIFTS	NO.
2 Return Tickets To Hollywood	(1)
And Rs. 10,000/- Spending Money	
2 Holiday Nepal' Packages .	(1)
• Aiwa Complete Music System	(1)
• Aiwa Double Stereo Cassette Recorder	(2)
• Electronic TV-Games,	(2)

PRIZES

- Racing Cycles
- Young People's Science Encyclopedia
- Colliers Dictionary
- Child Horizons Encyclopedia

Allwyn & Titan Sports Watches	(10)
Hammond's Ambassador World	(5)
Cartoon Video Cassettes	(100)
Exciting Books	(100)
Magnasound Audio Cassettes	(100)
Tinker Holiday Hollywood Puzzles	(2259)
Tinker 'Mini' Jigsaw	(1400)
Tinker Gift Boxes	(1000)

HERALD KS-11/89

చందుల్ మాహా

నంప్రావకుడు : చక్ర పా. లీ

నంచాలటడు : నాగి రెడ్డి

కులమత కులపోలు
మధ్యప్రదేశ్ లోనూ, తమిళనాడు రాష్ట్రంలోనూ, దెశంలో మరి
కొన్ని ప్రాంతాలలోనూ ఇటీవల కులకలపోలు కార్పిచ్చులా
వ్యాపించి నానా బీభత్సం సృష్టించాయి.

మనిషిలోని మంచిని పెంచడానికని ఏర్పడిన మతాలు,
ఇవాళ ఆవేశాలుగా మారి, మనిషిని మనిషి చంపుకునే ఆటవిక
దశకు దిగజార్ఘుతున్నవి. ప్రకృతిలో ఎండా, వానా, గారీ వెన్నెలా
విది మనుషుల మధ్య తర తమ భావాలూ, కులమత భేదాలూ
పాటించడం లేదు. కానీ, సృష్టికి మతులం అని చెప్పుకునే మనిషి
మాత్రం—లేనిపాని కులమత ఆవేశాలకు లోనుకావడం ఎంతైనా
విచారంచతగ్గి విషయం.

ఈనాడు దేశపూర్వాన్ని కులమత తల్లూలు చేరుపురుగుల్లా
వెధిత్తున్నాయి.

కులమత దురభిమానాలను కూకటివేళ్ళతో చెకలించి,
మానవత్వం పరిమళించే సర్వమానవ సమానత్వం కోసం, విశ్వ
మానవ శ్రేయస్సుకోసం కృషి చెయ్యడం—భావిభారత పూరులయిన
మన అందరికి ర్తవ్యం!

సంపుటి 85

నవంబర్ '89

సంచిక. 5

విద్యుతి: 3-00

సంవత్సర చండా: 36-00

వినేడం వింటెర్లకి
లయిదు బధాలు!

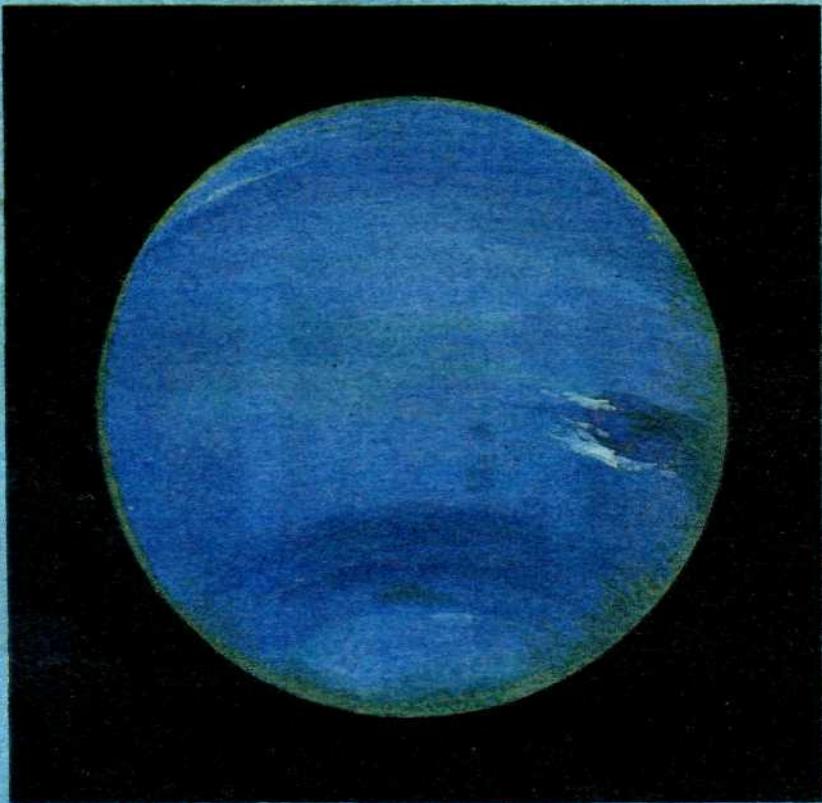

మియ మిశాలుని నోట్లుపేసుకున్న
తర్వాత భైకిణాన్ని (ర్యాపర్)
పొరియ్యుపట్టు... రంగురంగుల
ప్యారిన్ భైకిణాలతో
(ర్యాపథ్లు) మియ ఎం
చెయగలరే చూసండి.

ఎన్నో పుర్ణో ప్యారిన్ మిశాలు
పెద్దవి, చిన్నవి వినేడాల విందులు.

THE KING OF SWEETS

వాయేజర్-2 ఎనీల గ్రహ పయనం

సూర్యుడిచుట్టూ భూమితోపాటు బుధు,
గురు, శుక్ర, కుజ, శని, యురైని, నెప్హ్యూన్,
పూతో గ్రహాలూ, ఏటితోపాటు అనేక ఉప
గ్రహాలూ వరిభూతున్నవి. దీనినే శార
కుటుంబం అంటారు. శార కుటుంబానికి
కెంద్రం సూర్యగోళం ఆన్న నంగతి మన
కందరికి తెలుసు.

తనచుట్టూ వున్న వాతావరణతోపాటు,
గ్రహంతర విశేషాలను తెలుసుకోవడానికి
మనిషి నిరంతరానుక్రితి, నిర్విరామంగా కృషి

చేస్తున్నారు. 30 దుకోనం అంతరిక్షంలోకి ఎన్నో రాకెట్లను ప్రయోగించాడు. నెహ్ర్యూన్ గ్రహం విశేషాలను సేకరించడానికి అమెరికా ప్రయోగించిన వాయెజర్ - 2, నెహ్ర్యూన్ గ్రహానికి సభింధించిన సరికాత్త సమాచారాలను అందజేసింది.

1977 వ నం॥ అగస్టు 20 న అమెరికా వాయెజర్ - 2 ను, రోడ్సిలోకి ప్రయోగించింది. అది పన్నె 10 డశ్ ల్యాపాటు 4.43 లక్షకోట్ల

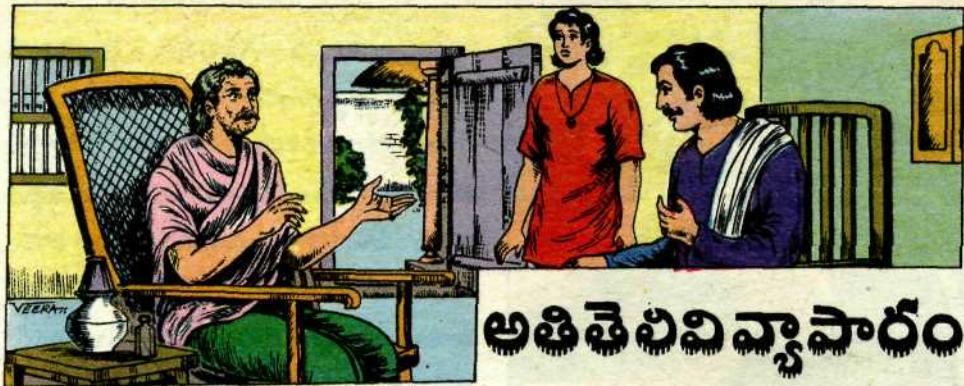
(చిలియన్) మైళ్లు ప్రయాణం చేసి నెహ్ర్యూన్ గ్రహం పొలిమెరలకు చేరుకున్నది. సూర్యుడికి 280 కోట్ల మైళ్లు దూరంలో పున్ర నెహ్ర్యూన్ గ్రహం ఏసిలవర్షంపే అందంగా పుంటున్నది. నెహ్ర్యూన్ గ్రహం చుట్టూ 5 పలయాలు ఉన్నట్టా వాటిలో మూడు పలయాలు మరీ పలచనివసి వాయెజర్ - 2 పంపిన ఛాయా చిత్రాలను బట్టి తెలుస్తున్నది. ఈ గ్రహం ఉపరితలంలో గంటకు 400 మైళ్లు వెగంతే

తుఫానుగాలులు విస్తున్నవి.

నెహ్ర్యూన్ గ్రహం చుట్టూ, చంద్రమామ్యాంతి 8 లక్షప్రాంతాలు తిరుగుతున్నవి. వాటిలో పరిమాణంలో మన చంద్రమాకున్నా కాన్త చిన్నదిగా పున్ర 'ట్రిచాన్' అనే చంద్రమాము అత్యంత మనేపారంగా కనిపిస్తున్నది. దీని నిండా మంచు పుండ్రపచ్చని భావిస్తున్నారు.

వాయెజర్ - 2 పంపిన సమాచారం ఆధారంగా, నెహ్ర్యూన్ గ్రహం గురించి, దాని ద్వారా సారకుటుంబం గురించి మరిన్ని కొత్త విశేషాలను వెలుగులోకి తీసుకురావడానికి విజ్ఞాన వేత్తలు కృషి చేస్తున్నారు.

అభిషేలివివ్యాపారం

వేములపాదు అనే జమిందారీ గ్రామంలో, భూపతి అనే రైతుండెవాడు. అయినకు గజపతి అని ఒకే కొడుకు. అతడు వ్యవసాయప్రస్తులో అంతగా శ్రద్ధ చూపే వాడు కాదు. ఈ కారణంవల్ల, భూపతి చనిపోయే ముందు కొడుకునూ, అతడి మేనమామ ఆయిన నాగరాజునూ దగ్గిరకు ఏలిచి, ఒక రఘస్యం చెప్పాడు.

అదేమంటే—గజపతికి తండ్రి ఆస్తిని అనుభవించే హక్కు తప్ప. అమ్మె హక్కు లేదు.

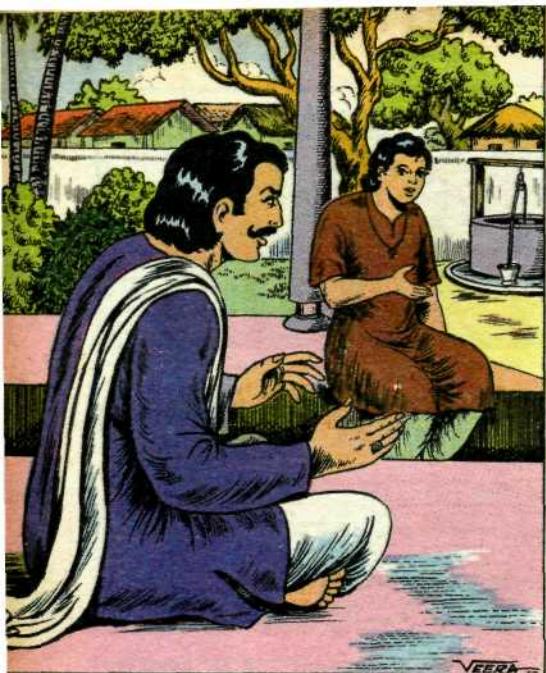
భూపతి వనిపోయాక, పరుసగా రెండు సంవత్సరాలపాటు, పొలాల్లో పంట పండ లేదు. ఆ తర్వాత, విపరీతమైన గాలి, వానదబ్బకు పశువులపాకకూలి, పశువులు వరదనీటిలోపడి కొట్టుకుపోయాయి. పశు పుల్లి కొనడానికి, విత్తనాలూ, ఎరువులూ కొనడానికి కూలివాళ్ళకు యిచ్చేందుకూ

దబ్బులేక, గజపతిపక్కగ్రామంలో పున్న మేనమామ దగ్గిరకు పోయి, అప్పగా కొంత తచ్చివ్యమని అడిగాడు.

అందుకు నాగరాజు, “ఒరే, అల్లుడూ! ఈ రోజుల్లో వ్యవసాయం లా భసాలిగా లేదు. వ్యూలు సకాలంలో కురవడం లేదు. పంట చేతిక రావడం లేదు. నన్నడిగితే, వ్యాపారస్తులపని మెరుగంటాను. ఏపైనా వ్యాపారం ప్రారంభించు, లక్షలు సంపాదించవచ్చు.” అని సలహా యిచ్చాడు.

“నాకూ అలాంటి ఆలోచనె వచ్చింది, మామయ్యా! కాని, నా దగ్గిర వ్యాపారానికి అవసరం ఆయిన పెట్టుబడి లేదే, ఏం చేయడం?” అన్నాడు గజపతి.

“అందరూ పెట్టుబడి పెట్టి వ్యాపారం చేస్తారనుకోవడం, నీ తెలివిత కుక్కివ. ఎక్కువమంది అప్ప తెచ్చి వ్యాపారం మొదలుపెడతారు,” అన్నాడు నాగరాజు.

"నాకు వ్యాపారంలో అనుభవం లేదు. కర్మచాలక నష్టం వస్తే! సాంత దబ్బు అయితే పొయినా ఫర్మ్ లేదు. అప్పు తెచ్చిన దబ్బు పొతే ఎట్లా తీర్చాలి?" అని ఆడిగాడు గజపతి.

"తీర్చుకపోతే ఏమిపుతుంది?" అంటూ నాగరాజు నవ్వాడు.

"అప్పు తీర్చుకపోతే, యిచ్చినవాళ్ళు పూరుకుంటారా?" అని ఆడిగాడు గజపతి.

"సూరుకోకపోతే ఉరిపెట్టుకుంటారు. ఆస్తి నీ పేరపున్నా, నీకు అమ్మె హక్కు లేదు. కాబట్టి, అప్పు యిచ్చినవాళ్ళు నీ ఆస్తి స్వాధీనం చేసుకోలేదు," అన్నాడు నాగరాజు.

ఆ జవాబుతో గజపతిక, మేనమామ ఉద్దేశం ఆర్థమైంది.

ఆ తర్వాత నెల తిరక్కుండానే, గజపతి గ్రామంలో వున్న పాపుకార్ల దగ్గిర లక్షవరహాలు అప్పు తెచ్చి వ్యాపారం మొదలు పెట్టాడు. గజపతిక ఇళ్ళు, పాలాలు పుండరంవల్ల, పాపుకార్ల అనుమానించకుండా, అప్పులిచ్చారు.

గజపతి రైతుల దగ్గిర ధాన్యం, అపరాలూ కొని బళ్ళుకు ఎత్తించి, పట్టణంలోని వ్యాపారులకు అమ్మువాడు. అలాగే పట్టణంలో నుంచి చింతపండూ, నూనెలూ వగ్గరా తెచ్చి, పల్లెల్లో అమ్ముతూండేవాడు. అతడికి పరిస్థితులు అనుకూలించి, ఆసంపత్తిరం మంచి లాభాలు వచ్చినే. అప్పులకు వడ్డి కట్టివేసింతర్వాత, అతడికి పదివేలవరహాల నికరాదాయం మిగిలింది.

అయితే, గజపతిక సంతోషం కలగలేదు. దబ్బు కళ్ళుబడేసరిక, ఆలోచనలు పక్కదారిపట్టాయి. వ్యాపారంలో సంపత్తి రానికి పదివేలవరహాలు మిగిలినా. అప్పు తీర్చుడానికి పదేళ్ళు పడుతుంది. ఆ తర్వాత మరొక పదేళ్ళకు గాని, తను లక్షవరహాలు కూడబట్టలేదు. తను లక్షధికారి కావడానికి యిరవైళ్ళు పడుతుంది!

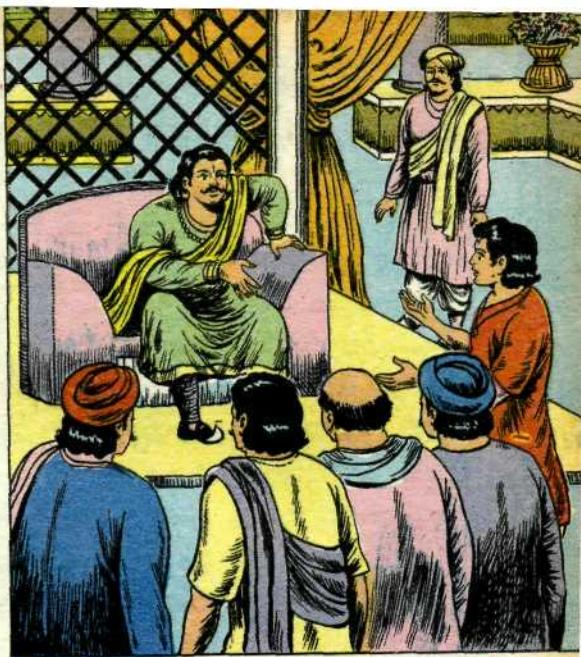
గజపతి, ఈ విధంగా లెక్కలుకట్టి అసంతృప్తి పెంచుకున్నాడు. తనకు

వ్యాపారంలో నష్టముచ్చిందని, పాపకార్తను మోసం చేసి, కొలమీద లక్షాధికారి కావాలని, అతడు నిశ్చయించు కున్నాడు. ఆస్తి అమ్మెహకుస్త తనకు లేదు కాబట్టి, తనను ఎవరూ ఏమీ చేయ లేరన్న ధిమా కలిగిందతడికి.

గజపతి లక్షవరహాలను మేనమామయింట దాచి, వ్యాపారంలో ఏపరీతంగా నష్టపోయి దివాళా తీశానని, నలుగురితే చెప్పసాగాడు. ఇది విన్న పాపుకార్త ఆరాతీసి, గజపతికి ఆస్తి అమ్మెహకుస్త లేదని తెలుసుకుని, ఏమి చేయాలో తేచక జమీందారు దగ్గిర ఫిర్యాదు చేశారు.

జమీందారు రా మా రా య ణంగా రు, వ్యాయాన్యాయాలను కుళ్ళంగా తెలుసు కుని తీర్చు లివ్యడంలో అందెవేసిన చెయి. ఆయన తన మనుమల ద్వారా, గజపతి చేసిన వ్యాపారం గురించి వివరాలు సెకరించాడు. వాళ్ళు చెప్పినదాన్నిబట్టి, గజపతికి వ్యాపారంలో నష్టం వచ్చే అవకం లేదు. పట్టణంలోని వ్యాపారులిపరూ, అతష్టి మోసం చేయుటేదు.

ఒకనాడు జమీందారు, గజపతిని అతడికి అప్పు లిచ్చినవాళ్ళనూ పెలిపించి, గజపతిని, “సుఖ్య పాపుకార్త దగ్గిర లక్ష వర హలు అప్పు తిను కుస్త మాట నిజమేనా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అయ్యా నిజమే. దానికి సంబంధించిన ప్రతాలు కూడా వారి దగ్గిరున్నవి,” అన్నాడు గజపతి.

“పీకు వ్యాపారంలో నష్టం వచ్చిందా?” అని అడిగాడు జమీందారు.

“నాకు వ్యాపారంలో అనుభవం లేక బాగా నష్టపోయాను,” అన్నాడు గజపతి.

“నీకు ఆస్తి పున్నదన్న ధైర్యంతేనే, పాపుకార్త అప్పు లిచ్చారు గదా, ఏమం బావు?” అన్నాడు జమీందారు.

“నాకు ఆస్తి పాస్తులున్న మాట నిజమే,” అన్నాడు గజపతి,

“ఇకనేం! ఆ ఆస్తిపాస్తులమ్ము అప్పులు తీర్చు,” అన్నాడు జమీందారు కోపంగా.

గజపతి వణికపోతూ, “అయ్యా, ఆ ఆస్తి అమైషాకుగ్ర లేకుండా, నా తండ్రి విలువామా రాశాడు. అనుభవించడానికి మాత్రమే, నాకు హక్కున్నది,” అని, జమీందారుకు ఆ విలువామా పత్రాలు చూపించాడు.

జమీందారు ఆ పత్రాలు చూసి, గజపతికి తిరిగియిస్తా, “నువ్వు చెప్పింది నిజమే! కాని, నీ పాలాస్త్రి, ఇళ్ళనూ అడ్డెకు యిచ్చేషాకుగ్ర నీకున్నది. అందు వల్ల, వాటిని నూరు సంవత్సరాలపాటు నీ బుఱదాతలతపరం చెయ్యా. ఆ తర్వాత నీ వారసులకు ఆస్తి చెందుతుంది,” అని తీర్చాడు.

తీర్పు విని గజపతి బెంబేలుపడిపోతూ, “అయ్యా, ఎంత లేదన్నా, నా ఆస్తి విలువ పడిలక్షలుంటుంది. లక్ష వరహాల బాకీకి గాను, అంత ఆస్తిని పరుల హస్తగతం చేయమనడం అన్నాయం,” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు జమీందారు నవ్వి, “లక్షవరహాలు అప్పు తీసుకుని తీర్చుక

పావడం కూడా అన్నాయమే. ఆస్తి అమైషాకుగ్ర లేనందున ఎవరూ ఏమీ చేయ లేరని, ఈ ఎత్తు వేళా పు. ఇందులో మరెవరిసలహ అయినా వున్నదా?” అని అడిగాడు.

గజపతి కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమైపోతూ, “మా మేనమామ సలహ విని చెడ్డాను!” అంటూ జరిగినదంతా చెప్పాడు.

అప్పుడు జమీందారు, నాగరాజును పిలిపంచి, “పెద్దవాడినైన నువ్వు, పని గట్టుకుని నీ మేనల్లుడికి పెడబుద్దులు నేర్చి, అతణ్ణె మోసకారిని చేశాపు. వెంటనే అప్పులిచ్చినవాళ్ళకు ఉబ్బు తిరిగి యిచ్చేయాడు. ఇది మొదటి తప్పగా భావించి, ఈసారికి నిన్నా, నీ మేనల్లుణ్ణే ఇక్కించకుండా వదులుతున్నాను.” అని చెప్పాడు.

గజపతి తను దాచిన ఉబ్బు తెచ్చి, పావుకార్ల బాకీలు తీర్చాడు. ఆ తర్వాత ఆ మేనమామ, మేనల్లుళ్ళకు మోసకారు లన్న పేరు మగిలిపోయింది.

బందిపోటు యెవరాజు

3

[గంతిప్రియుడయిన నుమేధరాజు శాంతిదేవుణ్ణీ, రాణి, రెండెళ్ళ రాకుమారుణ్ణీ హత మార్గుదానికి సేవాదివతి ఏరసింహుడు తన సహచరులతో కలిసి కుటుంబాన్నాడు. విషయం తెలినిన రాజు రాణి, కుమారుణ్ణీ రఘున్య సారంగమార్గం గుండా పంపివేశాడు. రాజు, ఏరసింహుడి భటులతో ఒంటరిగా పొరాడి నదిలోకి దూకేశాడు. తరవాత—]

రోణి మెట్లుగుండా కిందికి దిగి, కన్నిళ్ళతే పైకి చూసింది. అంతలోనే రాజు తలుపు మూసి వేశాడు. రాజును ఈ జన్మలో ఇక చూడ లేనే మో అన్న భావం రాణి మనసులో బాధగా మెదిలింది. కొన్ని నిమిషాలక్రితం రాజదంపతులు ఎంత అనందంతో గడపారు! ఇంతలో ఇటు వంటి దుస్సితి సంభవించగలదని ఎవరు మాత్రం ఉంపాంచగలరు?

తన వెనక తలుపు మూసుకున్నప్పుడు రాణికి ప్రపంచమే మూసుకుపోయినట్టుని పెంచింది. ఆమె జీవితంలో, ఇంతవరకు ఏనాడూ ఒంటరిగా పయనించి ఎరుగదు. రాకుమారిగా జన్మించి, అల్లారుముద్దుగా పెరిగి ధర్మపరుడయిన శాంతిదేవుణ్ణీ వివాహ మాడి రాణిగా శాంతిపురానికి వచ్చిన ఆమె ఎక్కుడికి వెళ్ళినా, వెంట చెలికత్తెలు వెళ్ళేవారు!

‘శందమామ’

ఆమె మౌనంగా రోదించింది. ఒడిలో బిడ్డ ఆదమరచి నిద్రపోతున్నారు. బిడ్డ మేలుకోరాదని, రాణి, చెతిలోని కాగడా వెలుగులో జాగ్రత్తగా మెట్లు దిగి సారంగ మార్గం చేరుకున్నది. రెండుమూడు గజాల దూరం తప్ప ఆమెకేమీ కనిపించడం లేదు. కాటుకలా చీకటి కమ్ముకుని ఉన్నది. సారంగమార్గం బండలమధ్యగా తొలచబడినది. రాజుప్రాసాదాన్నే, చదును చేయబడిన కొండమీద నిర్మించారన్న ఏషయం రాణికితెలుపు. ఇప్పుడామెకొండ లోపలి సారంగమార్గంలో పయనిస్తున్నది.

ఈంకా ఎంతదూరం పయనించాలి? ఈ మార్గం ఎక్కుడికి తీసుకుపోతుంది?

సారంగమార్గం తడితడిగా ఉన్నది. గాలి ఆడటం లేదు. ఏదే కాలికి అట్టు తగలడంతో రాణి తూలిపడబోయి, ప్రయత్నం మీద నిలదొక్కుకున్నది. కానీ, ఆమె చెతిలోని కాగడా ఎగిరి దూరంగాపడి ఆరిపోయింది. చుట్టూ గాథాంధకారం. ఏమి చేయడానికి తేచక ఆమె అలాగే నిలబడిపోయింది!

కొంతసేపటిక ఆమె కళ్ళు చీకటిక అలవాటుపడ్డాయి. దూరంగా వింతవెలు తురు ఆమె దృష్టి నాకర్షించింది. ఆమె మళ్ళీ మెల్లగా ముందుకు నడవసాగింది. మార్గానికి పక్కగోడలో పూదగబడిన మణి నుంచి ఆ వెలుగు ప్రసరిస్తున్నది. మార్గం పొడవునా అటుపంటి మణులు అక్కడక్కడాకనిపించి ఆమెకుదారిచూపాయి.

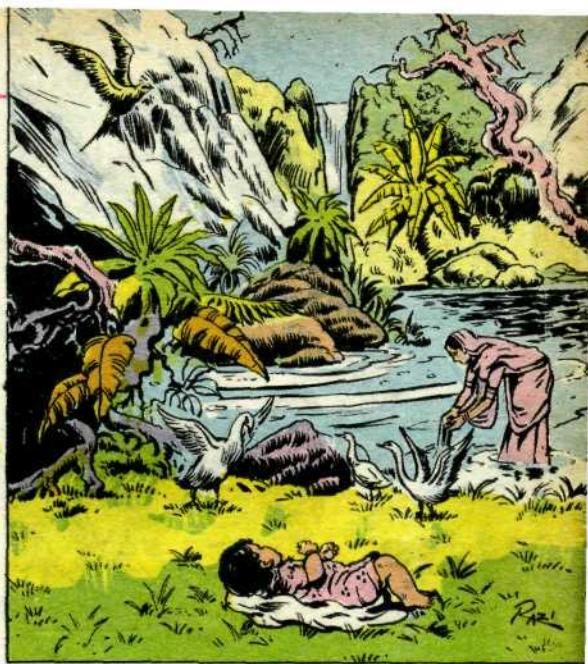
జంతలో బిడ్డ నిద్రలేచాడు. ఆమె బిడ్డను రొమ్ముకు అదుముకుని, నిద్ర పుచ్చుతూ, వెగంగా నడిచింది. క్రమంగా రాణి బాగా అలిసిపోయింది. అదుగు తీసి అదుగువేయడం కూడా ఆమెకు సాధ్యం కాలేదు. అయినప్పటికీ, సారంగ మార్గం నుంచి ఎలాగైనా బయటపడాలన్న పట్టుదలతో, రాణి ప్రాణం బిగబట్టి నడవసాగింది.

ఆఖరిక ఆమె సారంగం చివరకు చేరుకున్నది. కానీ వెలుపలికి వెళ్ళ

మార్గం ఏది ? ఎదురుగుండా అధ్యుగోడ
కనిపించింది. గోద మధ్యగా కాంతివంత
మైన రాతిపలక అమర్షబడి ఉన్నది.
రాణి శక్తినంతా కూడగట్టుకుని దాపున
మన్న మణిని రెండు మూడుసాల్లు కదిలిం
చింది. రాతిపలక పక్కకు తొలగింది.
అక్కడ ఏర్పడిన ద్వారం గుండా
అమె లోపలికి ప్రవేశించింది. మరొక
విశాలమైన సారంగం కనిపించింది. మరి
కొంతదూరం వెళ్ళేనరికి, అమె ఒక
మహరణ్యం మధ్యకు చేరుకున్నది !

వెన్నెల పిండారబోసినట్టు కాస్తున్నది.
అరణ్యమంతా ప్రశాంత గంభీరంగా
ఉన్నది. రాణి చల్లటి గాలిని గట్టిగా
పీర్పింది. చెతిలో బిడ్డ మళ్ళీ నిద్ర
పొయాదు. అదీ మంచిదే అనుకున్నది
రాణి. ఎందుకంటే బిడ్డ ఏడ్చు ఏ వన్య
మృగాలనైనా ఆకర్షించవచ్చు. అమెకు
అప్పుడు చెప్పురానంత దాహం చేసింది.
అయినా, ఈ అపరాతివేళ అడవిలో నీళ్ళ
కోసం ఎక్కుడని వెతకడం ?

దూరంగా నక్కల కూతలు వినిపిం
చాయి. తెల్లవారుతున్నది కాబోలు అని
అమె బిడ్డను ఒడిలో పడుకోబెట్టుకుని,
ఒక బండ్రపై కూర్చున్నది. కొంతసేపటికి,
ఎక్కుడో నీళ్ళ ప్రవహించే శబ్దం అమెకు
వినిపించింది. అమె లేచి ఆ ధ్వని వస్తున్న

దిక్కుకేసి నడిచింది. అక్కడ ఒక చిన్న
సెలయేరు కనిపించింది. రాణి బిడ్డను
పచ్చిక పీద పడుకోబెట్టి, సెలయేటిలో
నీళ్ళ తాగివచ్చి, బిడ్డకు పాలిచ్చింది.

బిడ్డ నప్పుతూ తల్లికేసి, చుట్టుపక్కల
నూతన వాతావరణం కేసి వింతగా చూడ
సాగాడు. తూర్పు దిక్కున అరుణోదయ
మపుతున్నది. నాలుగు నైపు లా పక్కల
కలకల ధ్వనులు ఆరంభమయ్యాయి.
బిడ్డ, తల్లి ఒడి నుంచి దిగి, వింత వాతా
వరణాన్ని చూసి ఆనందంతో తప్పటడు
గులు వేస్తూ ముందుకు వెళ్ళాడు.

“బాబూ, వెళ్ళుకు,” అని పిలచింది
రాణి.

విద్ద రాణకేసి తిరిగి చూసి నవ్వి, మళ్ళీ ముందుకు నడిచాడు. రాణి లెచి, విద్దను పట్టుకోవడానికి ఒక్క అడుగు ముందుకు వేసింది. కాని, నీరసం కారణంగా నిలబడలేకపోయింది. సామ్మసిల్లి అక్కడే పడిపోయింది.

“వెళ్ళకు బాబూ, వెళ్ళకు!” అని మెల్లగా పిలువగలిగిందే తప్ప, అంతకు నుంచి ఎమీ చేయలేకపోయింది.

* * *

అరణ్యంలో నిపసిస్తున్న జయానందు దనే ముని యథాప్రకారం, సూర్యోదయానికి పూర్వమే, సెలయేటి సమీపాన గల వాగులో స్నానానికి బయలుదేరాడు.

ఆ వేకువజామునఅక్కడపసిచిద్దుకేరింతలు ఏని, జయానందుడు ఆశ్చర్యంతో చుట్టుపక్కల కలయజూచాడు. ధృపులనే ఒక అందమైన బిడ్డ మునిని చూసి ఆనందంతో నవ్వుతున్నాడు. ఏ దివ్యశిఖువే దివినుంచి భువిక దిగి వచ్చిందేమో అనుకుంటూ శిశువును సమీపించాడు ముని.

ఆ బిడ్డ నవ్వుతూ, పిలుస్తున్నట్టు బుల్లిచేతులను పైకెత్తాడు. ముని, బిడ్డను అప్పాయింగా ఎత్తుకున్నాడు. బిడ్డ మెడలో బంగారు హరం ఉన్నది. హరం మధ్య పెద్ద పతకం కనిపించింది. పతకం పైన, తామరపుష్టాన్ని తొండంతో పట్టుకున్న ఏనుగుబోమ్మె ఉన్నది. అది రాజకుటుంబానికి చెందిన ముద్రిక అని ముని గ్రహించాడు.

బిడ్డ, చేతులెత్తి పడమటి దిల్కుకేసి చూపుతూ, ఆటు వంగాడు. ముని ఆ వైపుకేసి నడిచాడు.

బత్తుగా ఉన్న పచ్చిక మీద రాణి స్ఫూర్హతప్పిపడిఉన్నది. ముని సెలయేటి నుంచి నీళ్ళు తెచ్చి, ఆమె ముఖం మీద చల్లాడు. ఆమె మెల్లగా కళ్ళు తెరిచి, లెచి కూర్చుపడానికి ప్రయత్నించింది. కాని, సాధ్యపడలేదు.

“తల్లి ఎవరు నువ్వు?” అని అడిగాడు ముని ఆమె కేసి వంగి.

“మీరు కరుణతే నన్ను తల్లి అని పటిచారు. నన్ను కూతురుగానే భావిం చండి. ఆ భగవంతుడే ఏమ్ముల్ని ఇక్కడికి పంపాడు. నేను దురదృష్టి పంతురాలయిన ఈ రాజ్యానికి రాణిని. అర్థరాత్రి సమయంలో శత్రువులు కోటిను చుట్టుముట్టారు. అక్కడి నుంచి బిడ్డతే పాటు తప్పించుకోమని నా భర్త నన్ను అట్టాపించాడు !” అన్నది రాణి ఎంతో బాధగా.

“నిన్న యువరాజు జన్మదినం కదా ?” అని అడిగాడు ముని.

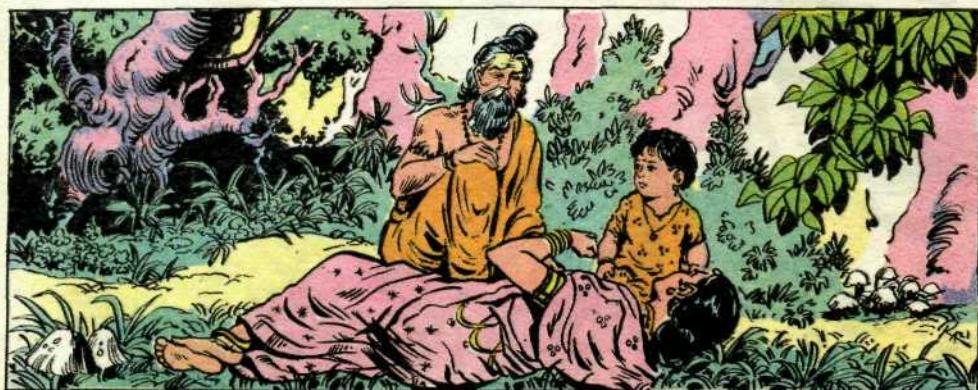
“అప్పను మహాత్మ, అప్పను. శత్రు వులు, మా బిడ్డ జన్మదిన చేడుకలను తమకు అవకాశంగా ఉపయోగించు కున్నారు !” అన్నది రాణి నీరసంగా, గాలి పీల్చుకోడానికి కూడా ఎంతో కష్టపడుతూ.

“అలాగా ! ఇక ఏమీ చెప్పకు. అంతా అర్థమయింది. నీరసంగా ఉన్నాపు,” అన్నాడు ముని. రాణి విషాదంగా నవ్యింది.

“ఇకపై మాట్లాడడానికి అవకాశమే రాదేమా అన్న భయం నాకు కలుగు తున్నది. భగవంతుడు మీ ద్వారా నా బిడ్డకు రక్షణ కల్పించాడని భావిస్తున్నాను. ఎటువంటి బాధా, భయమూ లేకుండా తృప్తిగా కళ్ళు మూస్తున్నాను. అయితే, రాజుగారు కేమంగా ఉన్నారని తెలిస్తే మరింత సంతోషంగా వెళ్లిపోతాను.” అన్నది రాణి.

“బిడ్డ, భగవదనుగ్రహమే లేకుంటే నేను ఇప్పుడిక్కడికి వచ్చి వుండే వాడి నేనా ? రాజుకు కూడా రక్షణ కల్పించ మని కరుణామయ్యైన ఆ భగవంతుణ్ణే ప్రార్థించాం. ఈ తరుణంలో, ఇంతకన్నా మనం చేయగలిగిందేమీలేదు. అంతా భగవదేచ్చ !” అన్నాడు ముని.

రాణి చిన్నగా నవ్యింది. పెదుపులపై నుంచి నవ్యు దూరం కాకమయిందే. అమె కళ్ళు మూస్తున్నాయి. ముని నాడి పట్టి చూసి, ఇక అమె మూసిన కళ్ళు తెరవ దని గ్రహించాడు ! —(ఇంకాశుంది)

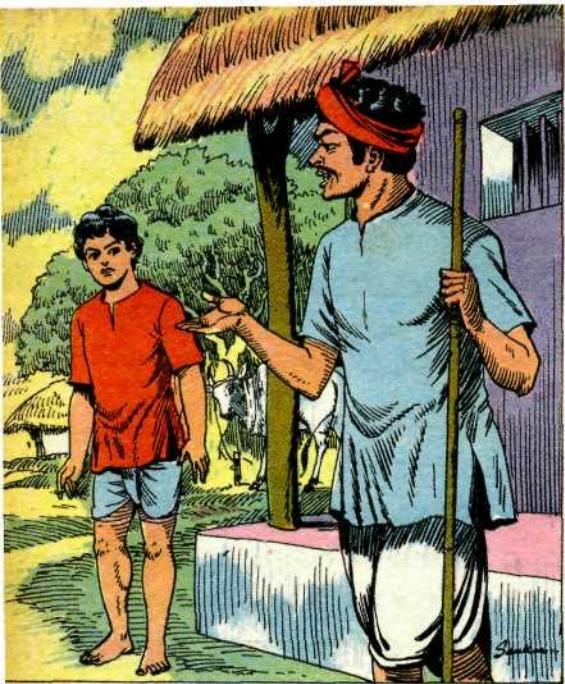

శ్రమంక్రమ

పెట్టువదలని విక్రమర్చదు చెట్టు వద్దకు
తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
మౌనంగా శ్కూనం కేసి వడవసాగాడు.
అప్పుడు శవంలోని బేతాలుడు, “రాజు,
ఒక పెద్ద దేశానికి పాలకుడివైన నువ్వు,
ఇంత అర్థరాత్రివేళ భీతిగల్చే శ్కూనంలో
ఓరుగాడుతూండడం చూస్తూంటే, నాకు
జాలికలుగుతున్నది. నిన్నిపనికి ప్రాత్మ
పాంచినవాడు సామాన్యదా, గిప్ప
మేధావా లేక సర్వసంగపరి త్యాగిర్చే
అరణ్యంలో తపస్సు చేసుకునే మహా
మునీశ్వరుడా అన్నది అంత ముఖ్యం
కాదు. ఏదో ఒక కార్యాన్ని సాధించమని
తాము ప్రాత్మపాంచినవాడు, విజయం
సాధిస్తూ ఒకిక్రక్క మెట్టె ఎక్కు పైకి
పొతూంటే, చాలా మంది వ్యక్తులు
క్రమక్రమంగా ఉర్ద్వకూ, ఉర్వలేనితనానికి

బేతాళ కథలు

గురి అవుతారు.' పూర్వం సదానందుడనే
ముని, విక్రముడనే వాడిపట్ల ప్రవర్తించిన
తిరు ఎలాంటదో చెబుతాను. శ్రమ
తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా
చెప్పసాగారు:

మయూరినగరరాజ్యంలో, కాంతిపురం
అన్న చిన్నగ్రామం పుండెది. ఆ గ్రామంలో
ధర్మయ్య అనే రైతుండెవాడు. అతడికి
విక్రముడనేవాడు ఏకైక సంతానం. వాడికి
చదువు మీద ధ్యాన పుండెదికాడు. కాని
తల్లి చెప్పే కథలంటే మాత్రం తగని
అసక్తి. ఆ కథలు చిన్న వాడికి, అరణ్యంలో
తపస్సు చేసుకునే మును లకు గాప్ప
మహా మలుంటాయనీ, వాళ్ళ దగ్గిర

మంత్రాలు నేర్చుకుంటే, ఏడైనా సాధించ
వచ్చనీ నమ్మకం ఏర్పడింది.

ఒక రోజున ధర్మయ్య, విక్రముడై
పిలిచి, "ఒరే, ఇంత వయ సా చ్చినా
నీకు చదువు సంధ్యలబ్బిలేదు. ఇకనుంచి
నాకు వ్యవసాయప్పన్నలో సాయపడుదువు
గాని, ఇవ్వాళ మన గొర్రెలను తోలుకు
పోయి మేపుకురా," అని చెప్పాడు.

విక్రముడు గొర్రెలను ఆరణ్యప్రాంతాన
పున్న పచ్చిక బీటులలోకి తోలుతుపోయి,
అక్కడ వాటిని వదిలి, ఒక చెట్టుబోదె
నాసుకుని కొంచెంసేపు నిద్రపోయాడు.
వాడికి మెలుకువ వచ్చేసరికి గొర్రెలు
కనిపించలేదు. వాడు వాటిని వెతుకుతూ
ఆరణ్యంలో కొంతదూరం పోయేసరికి,
ఒక చెట్టుకింద తపస్సు చేసుకుంటున్న
మునీశ్వరుడికడు కనిపించాడు. ఆ ముని
పేరు సదానందుడు.

విక్రముడు, ముని కళ్ళు తెరిచేవరకూ,
అయినకు ఎదురుగా కూర్చుని, ఆయన
కళ్ళు తెరవగానే ఎంతో వినయంగా
నమస్కరించాడు.

ముని చిరునవ్వునవ్వి, "ఏం, నాయునా!
క్రూరమ్మగాలు సంపరించే, ఈ ఆరణ్య
నికి ఎందుకోచ్చాపు?" అని అడిగాడు.

అందుకు విక్రముడు, "స్వామీ,
పచ్చికబీటులో మేస్తున్న నా గొర్రెలు తప్ప

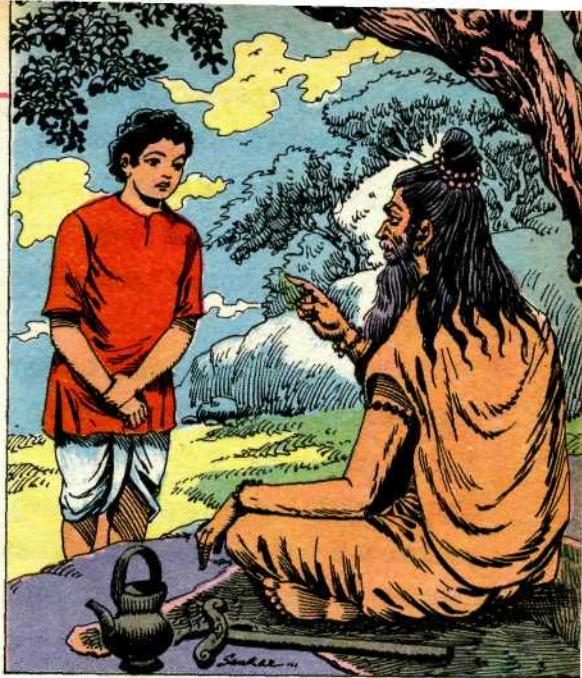
పోయాయి. వాటిని వెతుకు తూ ఇటు వచ్చాను," అన్నాడు.

ముని క్షణంపాటు కళ్ళు మూసుకుని తెరచి, "సిపు నిద్రలో పుండగా గొప్రెలు నురకితంగా, నీ ఇల్లు చేరాయి. చీకటి పడవస్తున్నది. క్రూరమృగాలనుంచి నీకెలాంటి అపాయం కలగకుండా, ఈ రుద్రాక్షమాల యిస్తున్నాను. నిర్భయంగా ఇల్లు చేరు," అంటూ ఒక రుద్రాక్షమాలను విక్రముడి కిచ్చాడు.

విక్రముడు రుద్రాక్షమాల తీసుకుని, "స్వామీ, మీవంటి మునీశ్వరుల దగ్గిర ఎన్నో మహిమలుంటాయని, మా అమ్మ చెప్పింది. నాకు చదువంటే శ్రద్ధలేదు. మీరేడైనా మంత్రం నేర్చితే గొప్పవాణి అపుదామని పున్నది," అన్నాడు.

"నాయనా, మనిషి జీవితంలో రాణించాలంటే, మంత్రతంత్రాలకన్న స్వయంక్రమే ఎక్కువ ఉపకరిస్తుంది. చదువు మీద మనసు లగ్గుం చెయ్యి. ఓంటరిగా ఇంతదూరం ఆరణ్యంలోకి వచ్చిన సివంటి ధైర్యశాలి, జీవితంలో రాణించగలగడం ఏమంత కష్టంకాదు," అన్నాడు ముని.

ముని ప్రాత్మాహంతే, ఆ రోజు నుంచి విక్రముడు చదువు మీద మనసు లగ్గుం చేశాడు. వాడు రాత్రనక, పగలనక,

చదువుతూ గురువులకు అభిమాన పాత్రు డయ్యాడు. పదిహేనేళ్ళ వయసు వచ్చే సరికి శాస్త్రవిద్యలన్నీ నేర్చుకున్నాడు.

ఒకనాడు విక్రముడు అరణ్యానికి పోయి, సదానందమునితే, "స్వామీ, మీ ప్రాత్మాహంతే చదువుమీద మనస్సును లగ్గుం చేసి వేద, శాస్త్రవిద్యలు ఆఖ్యసించాను. అయినా నాకు తృప్తికలగడం లేదు. జీవితంలో పైకి రావడానికి చదువు మాత్రమే సరిపోదని, నా అభిప్రాయం!" అన్నాడు.

ముని తలపూపి, "సి అభిప్రాయం సరైనదే. ఆత్మరక్షణకూ, శక్తువులను తగినవిధంగా అణచడానికి, నీ విద్యలు

సరిపోవు. క్షత్రవిద్యలు నేర్చుకోవాలి. ఆమ్రపాలిపట్టణంలో జ్యోతిషుభుడనే పీరుడున్నాడు. అతడివద్దకు పోయి, నేను పంపినట్టు చెప్పు. అతడు నీకు అన్ని క్షత్రవిద్యలూ నేర్చుతాడు," అని ఆశీర్వదించాడు.

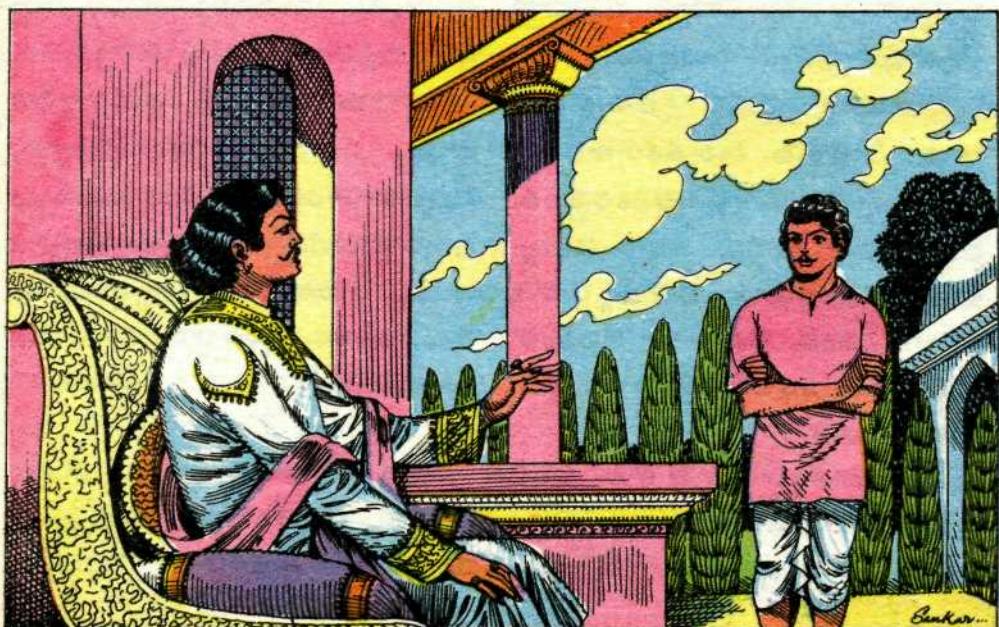
విక్రముడు ఆమ్రపాలిపట్టణానికి వెళ్ళి, జ్యోతిషుభుడికి శిష్యుడై, అతనివద్ద అన్ని క్షత్రవిద్యలూ బహు కొద్ది కాలంలో నేనేర్చుకున్నాడు. ఆ సమయంలో, రత్నభూషణం జమీందారు దగ్గిర నుంచి విక్రముడికి కబురు వచ్చింది. విక్రముడాయనను కలుసుకున్నాడు.

జమీందారు అతడితో, "విక్రమా, నిన్ను గురించి జ్యోతిషుభుడి ద్వారా విన్నాను.

నిన్ను నా అంగరక్తకుడుగా నియమించుకోవాలని పున్నది. సమైత మేనా? " అన్నాడు.

విక్రముడు అందుకు అంగీకరించి, ఆరోజే బయలుదేరి సదానందమునివద్దకు పోయి, జరిగినదంతా ఆయనకు వివరంగా చెప్పి, "స్వామీ, ఈ అంగరక్తకుడి ఉద్యోగం, నాకు తగినది కాదని తెలిసి అంగీకరించాను. వచ్చిన అవకాశాన్ని వృధాచేయకుండా, దాని ఆసరాతో మరొక మంచి ఉద్యోగం సంపాదించాలని, నా ఆలోచన. నా ఆలోచన సరైనదేనా?" అని అడిగాడు.

అందుకు సదానందముని, "నీ ఆలోచన సరైనదే. నీషు మరింతగా అభివృద్ధికి

రావాలని ఆశీర్వదిస్తున్నాను," అంటూ విక్రముణ్ణి ప్రశ్నపొంచాడు.

మయూరినగర మంత్రి నుమంతుడు, రత్నభూషణాది మంచి స్నేహితుడు, ఆయన ఒకసారి రత్నభూషణాదిని చూడ వచ్చి, మాటల సందర్భంలో, "మన రాజ్యపు ఆర్థిక పరిస్థితి ఏమీ బాగా లేదు. కోగారంలో తగినంత ధనం లేదు. పరిస్థితిని మెరుగుపరచాలంటే, ప్రజల మిద అదనపుపన్నలు వేయాలి. కాని అది రాజగారిక జష్టం లేదు. ఏం చేయాలో పాలుబోవడం లేదు," అన్నాడు.

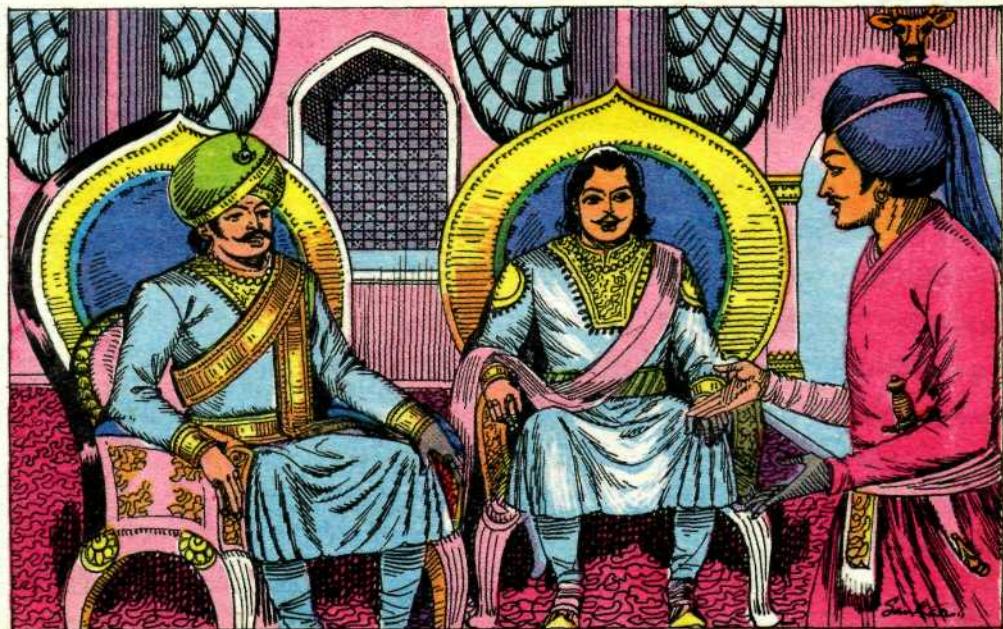
దాపులవుండి, ఆ మాటలు విన్న విక్రముడు వెంటనే, "మంత్రివర్యా! మిరు మరోలా భావించకపోతే, ప్రజల

మీద అదనపుపన్నలు వేయకుండానే, కోగారాన్ని నింపే ఉపాయం నేను చెపు గలను," అన్నాడు.

"విమిటా ఉపాయం?" అని అడిగాడు నుమంతుడు.

"తూర్పు సముద్రంలోని దీపులతో, మన ఇరుగుపారుగు రాజ్యాలతో వర్తక వ్యాపారాలు చేసే వణిక్యుముఖులు, మన రాజ్యంలో ఎందరో వున్నారు. వాళ్ళ రాజగారిక న్యాయంగా కట్టువలసిన పన్నులు కడుతున్నారో లేదో ఆరా తీయించండి. సమస్య పరిప్రారమపుతుంది," అన్నాడు విక్రముడు.

నుమంతుడు, విక్రముణ్ణి మెచ్చకుని. "ఈ విషయం యింతవరకూ, మా ఆలో"

చనకేరాలేదు ! నీ సూచన అద్వితం,”
అని, రత్నభాషణుడితో, “మిత్రమా !
నీ అంగరక్షకుణై, నాకు అప్పగించు. ఇక
సుంచి నాకు సలహారుగా వుంటాడు,”
అన్నాడు.

జందుకు రత్నభాషణుడు సమ్మతిం
చాడు.

జది విన్న సదానందముని, విక్ర
ముడితో, “నీ బుద్ధిబలంతో మరికొంత
ఉన్నతఫొనాన్ని చేరావు. స్వయంకృషి
అంటే యిదే,” అన్నాడు.

బక్కనాడు దుష్టముఖుడు ఆనే మాంత్రి
కుడు, మహారాజు మంజీరనాథుడి సభా
మంట పానికి వచ్చి, “రాజు, ఈ

భామండలంలోని, అత్యంత సాందర్భ
వతిని వివాహమాడాలని, మంత్రదర్శ
ణంలో చూశాను. నీ కుమార్తె స్వయం
ప్రభకన్న సాందర్భవతి మరిక్కడా లేదు.
మారుమాట్లాడకుండా, ఆమెతోనా వివాహం
జరిపించు. నన్నెదిరించగలక్కివంతుడు,
భాప్రపంచంలో లేదు,” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు ఆగ్రహించిన రాజు
మంజీరనాథుడు, ఒర నుంచి కత్తి దూసి,
సింహసనం మీద నుంచి లేచాడు. దుష్ట
ముఖుడు వికటాట్టహసం చేస్తూ, చేతిలోని
మంత్రదండ్రాన్ని గాలిలో తిప్పాడు. మరు
క్షణం మంజీరనాథుడి కుడిచేయి, కుడి
కాలు, చచ్చుబడిపోయి సింహసనం మీద
కూలబడ్డాడు.

దుష్టముఖుడు సభామంటపంలో వున్న
వారందరికేసీ, కళ్ళిప్ర చేసి చూస్తూ,
“మీలో ఎవరైనా నన్నెదిరించే ప్రయత్నం
చేస్తే, వాళ్ళకూ రాజుగతే పడుతుంది !”
అని పౌచ్ఛరించి, యువరాణి స్వయం
ప్రభతోసహా మాయమయ్యాడు.

రాజు, మాంత్రి కుణ్ణి చంపి తన
కుమార్తెను తెచ్చి నవాదికి, ఆమెతో
వివాహం జరిపి, రాజుగా పట్టాభిషేకం
చేస్తానని ప్రకటించాడు.

విక్రముడు అరణ్యనికి వెళ్ళి, సదా
నందమునితో జరిగింది చెప్పి, “స్వామీ,

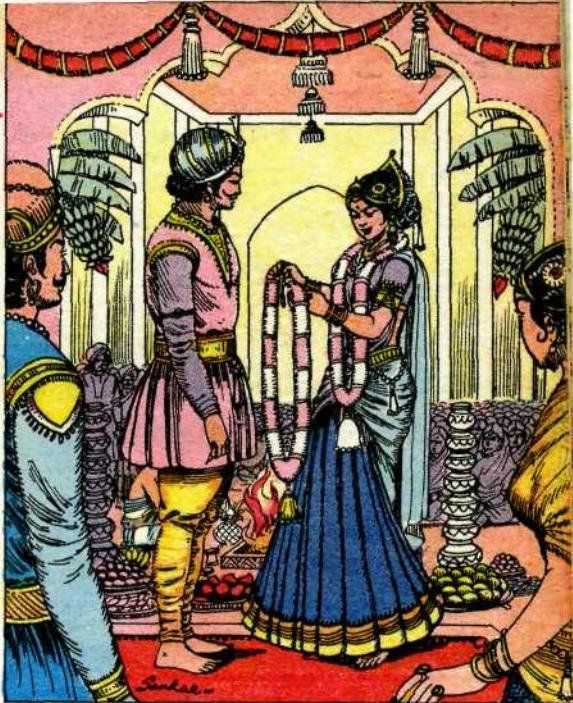
ఇది నాకోక అప్పార్యవకాశం. నా ప్రయత్నంలో విజయం కలగాలని ఆశిర్వదించండి!'' అని కోరాడు.

ముని ఒక గ్రుషణకాలం కళ్ళు మూను కుని, ''విక్రము, ఇది నీ శక్తి, యుక్తులకు గిప్ప పరిక్షవంటిది. దుష్టముఖుడు మహా మాయావి. వాడిని ఎవరూ ఎదుటపడి జయించలేరు. వాడు దండకారణ్యంలోని ఒక సెలయేటి పక్కన వున్న కొండ గుహలో వుంటాడు. వెళ్ళి, విజయం సాధించు!'' అని చెప్పాడు.

విక్రముడు, మాంత్రికుష్టే వెతుకుతూ పోయి, కొన్నాళ్ళ తర్వాత, వాడుండే గుహ ప్రాంతాన్ని చేరాడు. వాడికంటబడుడకుండా, వాళ్ళి చంపడం ఎలాగా అని ఆలోచించి, విల్లంబులు థరించి, గుహకు చేరువనున్న ఒక మహావృక్షం చాటున దాగాడు.

కొంత సేపటికి మాంత్రికుడు గుహనుంచి బయటికి వచ్చి, సెలయేటికేసి బయలు దేరాడు. ఆ సమయంలో విక్రముడు, ఒక పదునైన భాణాన్ని గురిచూసి, వాడి గుండిల్లో తగిలేలా కొట్టాడు. మరుషణం మాంత్రికుడు హాహకారం చేస్తూ నేలకూలి మరణించాడు.

మాంత్రికుడు మరణించగానే, రాజు మంజీరనాథుడి కాలూ, చెయ్యా స్వాధీనం లోక వచ్చిపై. యువరాణిని క్షేమంగా

అంతఃపురం చేర్చిన విక్రముడితో, అమె వివాహం జరిపించి, అతణ్ణి పట్టాభిషిక్తణ్ణి చేశాడు.

విక్రముడు రాజవుతూనే, పొరుగున వున్న రాజ్యాలను జయించి చక్రవర్తి కావాలని సంకల్పించాడు. ఈ విషయం తెలియపరిచేందుకు సదా నంద ముని పద్మకుపోయి, భక్తిపూర్వకంగా నమస్కరించి, ''స్వామీ, స్వయంకృషితో ఒక్కప్రమెట్టే ఎక్కు తూ అభివృద్ధి చెందమనీ, సాధించినదానితో తృప్తిపడవద్దనీ లోగడ ప్రోత్సహించారు.'' అని చెప్పి, పర రాజ్యాలను జయించి చక్రవర్తికావాలన్న తన కోర్కెను వెల్లడించాడు.

ముని అంతావిని, అగ్రహంతో, “విక్రమా, మరెన్నడుగాని ఇలాంటి మూర్ఖపుటాలోభనలు చేయకుండా, ఈ నాటినుంచి సాధించినదానితో తృప్తిపడు!” అన్నాడు.

విక్రముడు మారు పలకకుండా నగరం చేరి, ఇతరదేశాలపై దండయాత్ర చేసి చక్రవర్తి కావాలన్న ఆలోచనకు స్వస్తి చెప్పాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి. “రాజు, స్వయంకృషితో ఒక్కక్కమెట్టుగా పైకి పొతూ అభివృద్ధిలోకి రమ్యని ప్రిత్తు పొంచిన ముని, చక్రవర్తి కావాలన్న విక్రముడి కోర్కెను ఎందుకు భంగ పరిచాడు? ఇందుకు అసూయా, ఓర్ధ్వలేని తనాలు కారణం కాదా? ఒక దేశానికి రాజైన విక్రముడు, ముని కోపగించగానే తనప్రయత్నాన్ని ఎందుకు విరమించాడు? ముని తన మంత్రశక్తితో ఏమైనా హాని చేయగలడన్న భయంతోనా? ఈ సందే హానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక

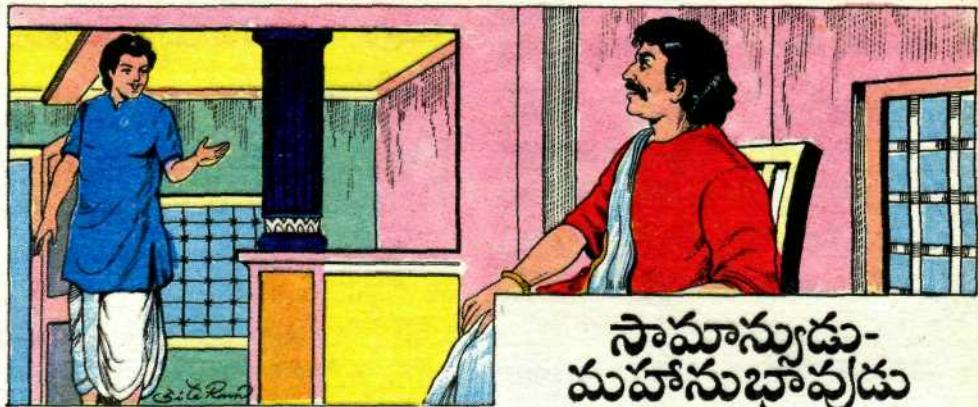
పోయాచే, నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమర్చుడు, “ప్రతి మనిషి ఎదుగుదలకూ, ఒక పరిమితి వుంటుంది. ఆ పరిమితిని మించిన పెరుగుదల, ఇతరులకు హాని, ప్రతిబంధకం అయ్యే దశ వచ్చినప్పుడు—ఉన్నదానితోనే తృప్తి పడారి. చక్రవర్తి కావాలన్న విక్రముడి కోర్కెవల్ల, ఎన్నో యద్దాలు జరిగి అపార మైన జననష్టం, ధననష్టం కలుగుతుంది. ముని అందుకే, అతడి ప్రయత్నానికి అభ్యంతరం చెప్పాడు. అంతేగాని, విక్రముడిపై గల అసూయా, ఓర్ధ్వలేని తనంవల్ల కాదు. విక్రముడు, ముని మాటల్లోని అంతరాద్ధాన్ని గ్రహించి తన ప్రయత్నాన్ని విరమించాడు తప్ప, ఆయన మంత్రశక్తికి భయపడలేదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహమాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. — (కల్పితం)

[అధారం : ఎన. ఇవనాగేశ్వరరావు రచన]

సామూన్యద్వా- మహానుభావుడు

రామన్నకు ఒక్కగానే క్రూరు కు, నాగన్న. వాడు మంచివాడే కానీ, అమిత గా రాబంపల్లి పెంకె వాడు గా తయారయ్యాడు. ఒక్కక్రూసారి వాడి నేటికి హద్దూ అదుపూ వుండేదికాదు.

నాగన్నకు పిల్లనిద్దామని వాడి దూరపు బంధువు సూరపు, రామన్న ఇంటికి వచ్చాడు. నాగన్నకు విషయం తెలిసి సూరపుతో వేలాకోళంగా, “సీ కూతురుకు నీ పోలికలొచ్చయేమోనని భయంగా వుంది,” అన్నాడు.

సూరపు చటుకుట్టన, “భయపడకు! మేము నీకు దూరపు బంధువులమే కానీ, దగ్గిరి బంధువులం కాదు. నా కూతురుకు నీ పోలికలేదు. నీ పోలికలేకపోతే, ఇంకెవరి పోలికైనా అది అందగతేకదా!” అన్నాడు.

నాగన్న ఉత్క్రోషంగా, “నా అందం గురించి తెలిసినవాడిని, ఇంకెక్కడా

ఎవరూ దౌరకనట్టు, నాకోసమే యింత దూరం ఎందుకొచ్చావు?” అని అడిగాదు.

ఆందుకు సూరపు చిన్నగా నవ్వి. “దూరపుబంధువువికదా! మరి, అమాత్రం సాయం చేయుద్దూ. నా కూతుర్కుస్తే తప్ప నీకు పెళ్ళికాదని తెలిసి యింతదూరం వచ్చాను,” అన్నాడు.

ఆంతే! నాగన్నకు కోపం వచ్చేసింది. వాడు చివాలున ఆక్కుణించి పెళ్ళిపోయి, తల్లిని పిలిచి, “అడపిల్లనిస్తానని వచ్చిన వాడికింత గర్వమా? ఆయన కూతుర్కు, నేను పెళ్ళివేసుకోనన్నానని చెప్పి,” అన్నాడు.

తల్లి వాళ్ళే సముద్రాయిస్తూ, “బరే, ఇప్పుడు కాదంకే, మళ్ళీ నీకు యింత మంచి సంబంధం రాదు. సూరపు కూతురిని ఏడాది క్రితం, నేనెక పెళ్ళిలో చూశాను. పిల్ల బంగారు బోమ్మలా

పుంటుంది. సూరప్పదగ్గిర బోలెడు డబ్బు కూడా వున్నది.” అని చెప్పింది.

“ ఉంటేపుండనీ! నన్ను చిన్నబుచ్చిన వాడి కూతుర్కి, నేను పెళ్ళిచేసుకోను. నేనేకసారి మాటన్నానంటే, అంతే! నన్ను విసిగించకు, వెళ్ళు!” అన్నాడు నాగన్న చిరాగ్గా.

చేసేదిలేక నాగన్న తల్లి వెళ్ళి, విషయం భర్తకు చెప్పింది. రామన్న, సూరప్పకు చెప్పాడు.

సూరప్ప వెంటనే నాగన్న దగ్గిరకు వెళ్ళి, “నా కూతుర్కి చేసుకోనన్నావుట. కారణంతెలుసుకోవచ్చా?” అని అడిగాడు.

“సుఖ్య నన్ను చిన్నబుచ్చావు. అదే కారణం!” అన్నాడు నాగన్న.

“నేను నిన్ను చిన్నబుచ్చిలేదు. సరదాగా మాట్లాడాను, అంతే! నిజంగా నువ్వుంటే అయిష్టమైతే, నా కూతుర్కువ్వా లని మీఇంటికి ఎందుకొస్తాను?” అన్నాడు సూరప్ప.

“ఏదైమైనా సరే! సరదా కూగ్గుడా నన్నెవరూ చిన్నబుచ్చకూడదు,” అన్నాడు నాగన్న మొండిగా.

“అలా అనుకు నేవాడివి, సుఖ్య నన్నెందుకు చిన్నబుచ్చావు?” అని అడిగాడు సూరప్ప.

“నేను నిన్నెప్పుడు చిన్నబుచ్చాను?” అన్నాడు నాగన్న ఆశ్చర్యంగా.

“నా కూతురుకు, నా పోలికేమోనని భయమేస్తుండన్నావు. నీకంటే పెద్దవాళ్లి,

పన్నె సుఖ్య అలా అన్నప్పుడు, నేను నిమ్మెనా అంటే తప్ప వుతుందా?" అన్నాడు సూరప్ప వాదనకు దిగుతూ.

"అదా సంగతి! నేనది అప్పుడే మర్చి పోయాను. అయినా నేనెవరినెనా సరదాకేమైనా అంటే, వెంటనే మర్చిపోతాను. ఎందుకంటే, ఘనసులో దురూహలుంచు కుని మాట్లాడే రకం కాదు నేను," అన్నాడు నాగన్న.

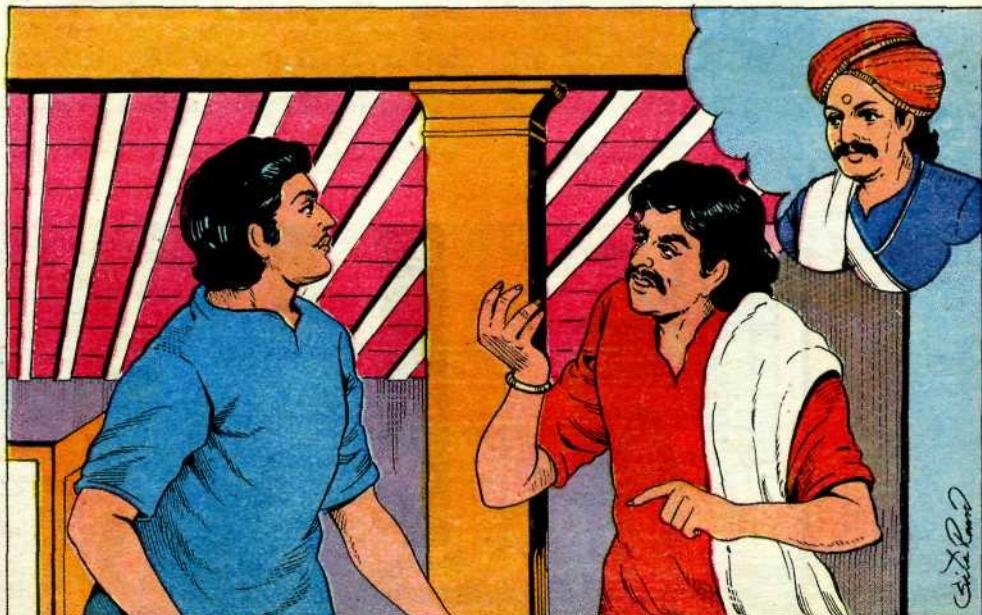
"షుభ్య సణ్ణ సరదాకు వేళాకోళం చేసి మర్చిపోయావు. నేనూ నిన్ను సరదాకు వేళాకోళం చేశాను. కనక వెంటనే మర్చిపో!" అన్నాడు సూరప్ప.

"నన్నెవరైనా చిన్న మాటన్నాసరే. నాకు జీవిత కాలం గుర్తుండిపోతుంది.

సీకూ, నాకూ పొసగదు. వెళ్ళిపో." అన్నాడు నాగన్న మొండిగా.

సూరప్ప వెంటనే, "చక్రధరపురంలో సంయముడనే జ్ఞాని వున్నాడు. ఆయన పేరు తెలియనివాళ్లు దేశంలో వుండరు. ఆయనపీ నీ లక్ష్మణాలే! ఒకే గుణాలతో సంయముడు మహానుభావుడూ, సుఖ్య ఊరూ పేరూ లేని సామాన్యుడూ ఎలా గయ్యారో. నాకు తెలియడం లేదు. నువ్వుకొరి వెళ్లి ఆయన్ను కలుసు కుంటే, ఆ రహస్యం తెలుసుకుని మహానుభావుడివి కావచ్చు." అనేసి వెళ్లి పోయాడు.

సంయముడిని గురించి, నాగన్న చాలా సార్లు వినిపున్నాడు. ఆయన తన లక్ష్మణ

లతే మహానుభావుయాద్యని తెలియ గానే, వాడిలో కుతూహలం రేగింది. వాడు వెంటనే బయలైరి చక్రధరపురం వెళ్లి, సంయముడిని దర్శించి తన కథ చెప్పి కున్నాడు.

సంయముడు అంతులేని సంపదకు వారసుడు. ఆయనకు భార్య బిడ్డ లున్నారు. దాసదాసిజనమున్నది. ఆయన తనకు తెలిసిన విషయాలను నలుగురికి చెబుతూంటాడు. ఎందరో తమ సమస్యలను పరిష్కరించుకునేందుకు, ఆయన వద్దకు వస్తారు. ఉన్నది చాలదన్నట్లు ఆయనవల్ల ప్రయోజనం పొందిన భాగ్య వంతులు, ఆయనకు విలువైన కానుక లిచి వెళుతూంటారు.

నాగన్నకు, సంయముడు తనను గురించి చెప్పగానే, వాడు, “అయ్యా, తమరు మహాజ్ఞానులు. తమకున్న ఆపార జ్ఞానసంపదమూ, భసంపదమూ పది మందికి పంచిపెట్టడంవల్లనే, తమరు చుపోనుభాషులయ్యారు. మీకూ నాకూ ఒకే

లక్ష్మాలున్నాయని, మా దూరపుబంధువు అబద్ధం చెప్పడంవల్ల, తమ దర్శనం చేసుకునేందుకు యింతదూరంవచ్చాను,” అన్నాడు.

సంయముడు నవ్వి, “నాయసా, నీ బంధువు అబద్ధం చెప్పలేదు. మనిద్దరికి సమాన లక్ష్మాలున్నాయన్న మాట నిజం. అయితే అందులో చిన్న తేడా పున్నది. ఎదుటివాడు నిన్ను చిన్న మాటన్నా, నువ్వు సహించలేవు. ఎదుటివాడిని చిన్న మాటన డానికూర్కడా మనసాప్యదు నాకు. ఎదుటి వాణ్ణి ఎన్నిమాటలైనా అని, యిట్టే మర్చి పొతావు నువ్వు. ఎదుటివాడు నన్ను ఎన్ని మాటలన్నా, యిట్టే మర్చిపొతాను నేను,” అన్నాడు.

సామాన్యుడికి, మహానుభావుడికి పున్న తేడా ఏమితో, నాగన్నకు అర్థమైంది. వాడు చక్రధరపురం నుంచి తిన్నగా సూరప్ప వుండే గ్రామం వెళ్లి, ఆయనకు క్షమాపణలు చెప్పుకుని, ఆయన కూతురుని పెళ్గాడి కలకాలం సుఖంగా జీవించాడు.

ఎవరాయన?

పూర్వాకాంగో డెప్పీసగర పూలారుయ భవిష్యత్తులు గురించి చెప్పేవారు. దానిలో భవిష్యత్తుల అనేవారు. లిఫియా నుంచి ఒక దూక డెప్పీ పాయిలుదేరాడు. తన భవిష్యత్తులు కెఱమకోవచావికి లిఫియా రాజు, దూకును అక్కడికి వంపారు.

కొన్ని కారణంకరాలవల్ల, డెప్పీ పూలారుయ ఆగ్రహం చెంది ఆ దూకును అవమానించారు. అతిథి గారివించరం రాశ్యక అపీ, అవమానించరం సమయానికి అకటు వారికి చెఱుతూ, 'దేగా-చిమ్మెటు' కథ చెప్పారు:

ఒకానొకప్పుడు ఒక దేగు, ఒక తుందేయము వట్టుకోవచావికి తరిమింది. తుందేయమేగముంచి తప్పించు కోవచావికి, ఒక చిమ్మెటును అక్రయించింది. ఆ కీళకం తుందేయము వదిలియైమువి దేగము ప్రార్థించింది. దాని ప్రార్థనను పెటెవినిపెట్టి, దేగ తుందేయము శస్తుకుపోయి కివేసింది. ఆ తరపాక, చిమ్మెటు దేగ మీద వగసాధించచావికి, అది ఎక్కుడ గుర్తుపెట్టేలో కిందికి కోసి వగుంగొట్టసాగింది. అందికి దేగ, బాధుడి ఉరిలో గుర్తు పెట్టింది. చిమ్మెటు వట్టు వచంకుండా బాధుడి ఉరిలోకి జె కచిటారంబార్చింది. బాధుడు దుమ్ము దులుపుతున్నప్పురు, గుర్తు కూడా కెందపడి వగిలిపోయాయి. ఆ తరపాక చిమ్మెటు, దేగ తన అతిథి అయిన తుందేయము చంపినషైనం తెరియాడిని, తన రాశ్యకు బాధుడికి చెప్పుతున్నది. దేగ పెద్ద కప్పు చేసిందసి, కీళకం చేసినవని శ్యాయమైనమైనపేసి బాధుడు కూడా అంగీకరించాడు :

ఈ కథ విన్ను పూలారుయ మరింత రెచ్చిపోయి, దూకును కొండైనైసుంచి కిందికి కొర్కించి చంపేశారు : ఆ దూక ఎవరు ?

(36 వ పేజీ చూడండి)

మీరాకు తెలుసా ?

1. గోవాను అక్రమించుకన్న విదేశ ప్రభుత్వం ఏది ?
2. దానిలో అక్రమించిన నేనాసాయకది పేరేమితి ?
3. హీనిసాపురాన్ని ఎవరు స్థాపించారు ?
4. తరితలో సుదీర్ఘమైన భూకంపం ఎప్పుడు ఎక్కుడ ఏర్పడింది ?
5. పెయ్యె గోరీల వగరంగా ఏ వగరాన్ని పిఱస్తారు ?
6. ఒక్కసారిగా సీర్ ఎంకడూరం ఈదగండు ?

(36 వ పేజీ చూడండి)

మగధ

మనదేశంలోని ప్రాచీన రాజ్యాలలో మగధ ఒకటి. పేరు కాష్ట తేడాగా శున్నప్పటికీ, మగధను గురించిన ప్రస్తావన వేదాలలో కూడా ఉన్నది!

పురాణాల ప్రకారం, జరాసంధుడి తండ్రి బృహద్రథుడు ఈ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. జరాసంధుడు విజ్యంభించి, పలువురు రాజులను జయించి, తన ఇష్టదైవానికి బలి ఇవ్వడానికి వారిని బింధించాడట. అయితే, భీముడు ఆ దుర్మార్గాల్లా మల్లయుద్ధంలో వధించి, రాజులందరినీ విడిపించాడట. జరాసంధుడి తరవాత, మగధను పాలించిన అతని కుమారుడు, భారతయుద్ధంలో పాండవుల పశ్చం వహించాడు.

ఈకచారిత్రకయుగానికి వచ్చామంటే బింబిసారుడనే గొప్ప రాజు మగధను పాలించాడు. ఆయన కాలంలోనే మహావీరుడు జైనమతాన్ని, గౌతమబుద్ధుడు బోధమతాన్ని ఈ ప్రాంతంలో ప్రభోదిం

చారు. ఆ జరువురి పట్టా బింబిసారుడు గారవాదారాలు చూపాడు.

బింబిసారుడి మగధరాజ్య ప్రాంతం ఈనాటి బీపోరులో పాట్టా, గయ జిల్లాలుగా పిలువబడుతున్నవి. బింబిసారుడి కు మారుడు అజాతశత్రు — గంగా, సోనానుడుల సంగమం వద్ద పాటలీగ్రాం కోటును నిర్మించాడు. ఆ కోటచుట్టూ పెరిగిన నగరాన్ని పాటలీపుత్రం అనీ, కునుమపురం అనీ పిలిచేవారు. ఈనాడు ఆ నగరాన్ని పాట్టా అని పిలుస్తున్నారు.

మగధ చాలా బలమైన రాజ్యంగా పేరు గాంచింది. అందుకే భూభాగా న్నంతా జయించాలనే కాంక్షతో వచ్చిన గ్రీకుచక్రవర్తి ఆలెగ్గాండర సయతం, ఈ రాజ్యం మీదికి దండెత్తడానికి సాహసించ లేకపోయాడు. పాటలీపుత్రం రాజధానీ నగరంగా మనదేశాన్ని పలువురు రాజులు పాలించారు. వారిలో మౌర్యచంద్రగుట్టుడూ, ఆయన మనమదు అశోక

నిమ్మకాయలు తెనడంతో ప్రవంచపికార్చు!

గిన్నివెటకరో స్థానం సంపాదించ దానికి—మారు నిమ్మకాయల్ని వచ్చేందు ముక్కుల చేసి 11.2 నెకండ్లలో ఓని సరికార్చ తరికార్చ సృష్టించాడు కోయించలూడుకు చెందిన 37 సంవర్గాల ఎవ. పార్థసారథి. ఈ విషయంలో ఇంకా హర్షం రికార్చ సృష్టించిన బాటికెంఫెను తాను అధిగమించి నట్ట పార్థసారథి తెఱితున్నాడు :

వక్రవర్తి సుప్రసిద్ధులు ! ఈనాటి పాట్టు బిహారు రాష్ట్రరాజుగానీ నగరం, గయజిల్లాలోని గయ, బుద్ధగయ పట్ట ణాలను

పవిత్రమైనవిగా చెప్పుకుంటారు. ఈనాటి గయలోనే మగధ విశ్వవిద్యాలయం ఉన్నది !

కుప్రవాడి అదృష్టం !

స్విట్జర్లాండులోని మేగియార్ కొండుర్ ఒక అయిదేళ్ళ కుప్రవాడు ప్రమాదవకాత్త వడి మునిగిపోయాడు. ఆ సమయంలో అక్కుర కొండుర్ సీలీరో మునిగే కిషణ పొండుతున్నాడు. వార్లు 20 నిమిషాల ప్రయత్నించి దాదాపు 30 మీటర్ల లోతుకు పోయన కుప్రవాడ్ కొస్ప్రాణంకో గడ్డకి చేర్చాడు. దగ్గరే వున్న డాక్టర్ వికిక్ర చేయడంకో కుప్రవాడు ప్రాణపాయం నుంచి బయటపడ్డాడు. కల్గిదండ్రులు ఎంతో నంతోషించాడు :

సాహిత్యవలో కనుం

1. పేక్కపటుక జన్మించిన సంవత్సరమే జన్మించిన మొటి అంగ్గ నాటకక్రత ఎవరు?
2. ఆయన ఎప్పుడు ఎలా మరణించాడు?
3. అత్యహార్య చేసుకోవడానికి నిర్వంధించబడిన రోమన్ కవి ఎవరు?
4. ఆయను సిర్పంధించిన వారెవరు? ఎందుకు అలా చేశారు?
5. భారతదేశానికి వెలుపల తన సాంతఖాసిలో రామాయణకథను కలిగినున్న దేశం ఏది?
6. 'సాగా' అంటే ఏమిటి?

సమాచారాలు

ఎవరాయన?

ఈనాడు

లోక్కావం

1. బోర్పుగీసులు

2. అష్టవో కి అయ్యట్టెర్క్స్

3. తరతడి పదవరంపాడైస్ హాప్పిసులు.

4. 1888 వ నంబ్ క్రైస్తాలీస్, అది రకరకాఱగా పద్మపూసాటు కొనసాగింది:

5. అస్ట్రియాలోని ఎర్క్టెక్ నగరం.

6. అలాస్కాన్ సిర్క్ ఉద్ఘాటనలైట్ కంపనీ.

సాహిత్యం

1. త్రిష్టవర్ మార్లోన్. 1564 రీ.

2. 29 వ యైటు. ఒక కొట్టలో ప్రాదిరి జంపాడు.

3. ల్యాకన.

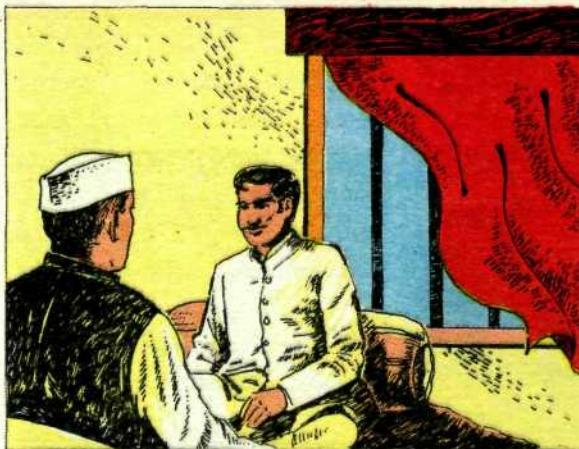
4. సీరోచక్రవర్తి. అభిమి వ్యతిరేకంగా కుటుంబంలు.

5. ఇండోసెసియా.

6. ఐనలాండరోని మర్యాద యిగష్ట వచన గ్రంథం

నెహ్రూకథ-11

ఒండియాకు గవర్నర్ జనరల్గా వున్న ఇర్సిన ప్రభుత్వకూ, గాంధీజీకి మధ్య చర్చలు జరుగుస్తున్న సమయంలో ఒక యువకుడు నెహ్రూను రఘువ్యాంగా కలుసుకున్నాడు. ఈ జరువురి చర్చల తర్వాత జైశ్లో వున్న భగతసింగ్ వంటి విష్ణువాదులను విడుదల చేస్తారా అని ఆ యువకుడు అడగాడు అతడె చంద్రశేఖర్ ఆజాద్!

రండు మూడు వారాల తరవాత— గాంధీ-ఇర్సిన ప్రభుత్వ జరుగుతూన్న సమయంలో, పాలిసులు అలహబాదు పార్లూర్లో చంద్ర శేఖర్ అజాద్ ను, చుట్టూచుట్టి వట్టుకొనికి ప్రయత్నించారు. అజాద్, ఇద్దరూ పాలిసులను తుపాకిలో గాయపరచాడు. ఆ సాహన యువకుట్టి పాలిసులు అక్కడే కాల్చి చంపారు.

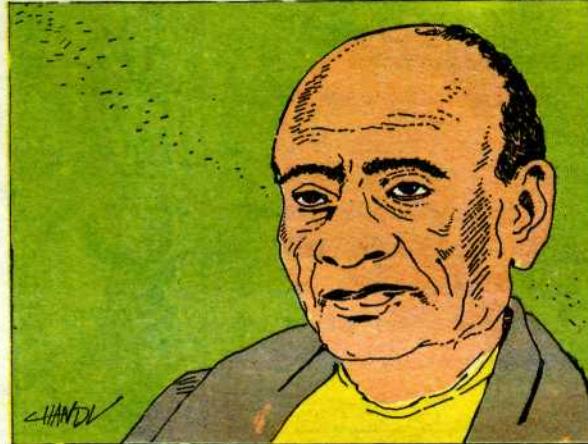

గాంధీజీ, ఇర్సినలు జరుపురూ ఒక బహుందానికి వచ్చారు. ఆ బహుందం ప్రకారం కాంగ్రెస్ సహాయ నిరాకరణోద్యమం విరమించింది. అంగ్లప్రభుత్వం, జైశ్లో వున్న వెలాదిమంది కాంగ్రెస్ వాదులను విడుదల చేసింది.

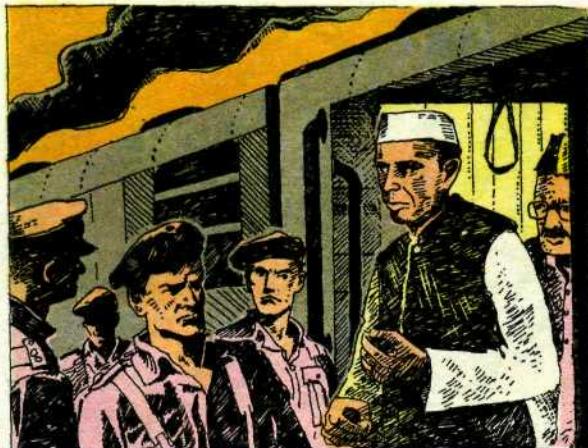
జైశ్‌నుంచి విదుదలయిన కాంగ్రెస్ పారిక, ప్రజలు మన స్వాగతం చేపారు. అక్కడక్కడాగేప్పగాలభినందననశలు జరిగాయి. ఆ నభలలో, గాంధీ-ఇర్స్ట్ బహుంధాన్ని కాంగ్రెస్ సాధించిన మన విజయంగానూ, పాలకుల పిటమిగానూ కాంగ్రెస్ నాయకులు అభివర్షించారు. ఇది పాలకులకు ఎంతో ఇబ్బందిసి, అగ్రహస్తు కలిగించింది.

కాంగ్రెస్ నమాచేశంకరాచిలో జరిగింది. సర్జర్ వల్లభాయిపటేల్ ఆ ధ్వణిత వహంచారు. గుజరాత్లో జన్మించిన ఈ దేశభక్తుడు, గిప్ప జాతియ నాయకుడుగా రూపొందుతున్నాడు. కరాచిలో కాంగ్రెస్ నభ అమితే త్వాహంతో ప్రారంభమయింది.

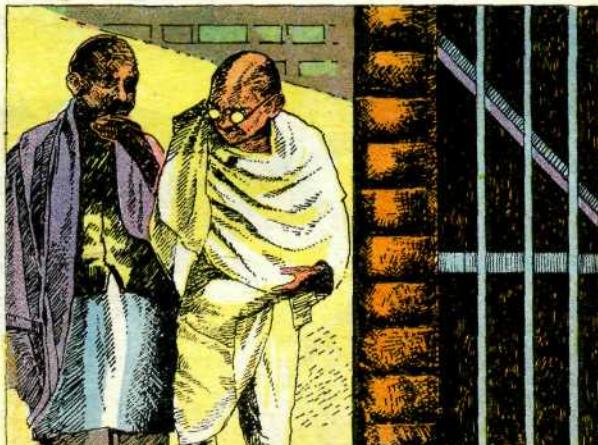
సరిహద్దు ప్రాంతం నుంచి వచ్చిన పతను నాయకుడు ఖాన్ అబ్బుల్ గఫార్ ఖాన్ కూడా, కరాచి కాంగ్రెస్ నభలో గిప్ప నాయకుడుగా గుర్తించబడ్డాడు. అయిన అనుచరులు ఎర్రబెక్కలు ధరించడం వల్ల వాళ్ళను ‘ఎర్రబెక్కలు’ అనే పిలిచేవారు. వారందరూ కాంగ్రెస్ పక్షం వసాంచారు.

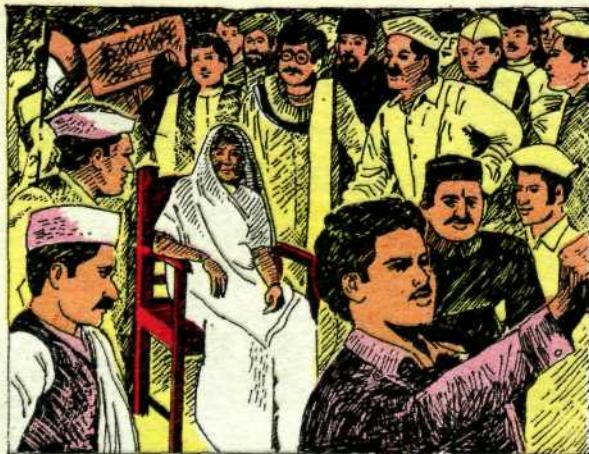
రాండెచీబుల్ నమాచేంలో పాల్సోన డానిక్ గాంధీజీ లండన్ పయన మయ్యాడు. భారతీయ నమన్యలను పరిష్కరించడానికి ఈ నమాచేం ఏర్పాటుచేయబడినప్పటికి, దీనివల్ల సంతృప్తికరమైన వలతం ఏదీ కలగలేదు.

భారతీయ నాయకులు, తమ దారికి రాని గ్రహంచాక, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం తీవ్రమైన అణవిశేషాలకు ఘూసుకున్నది. నెహ్రూ బొంబాయిలో రైల్లుప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు, హత్తుగా రైలు నాపి, చాలిసులు ఆయన్ను శైదుచేారు.

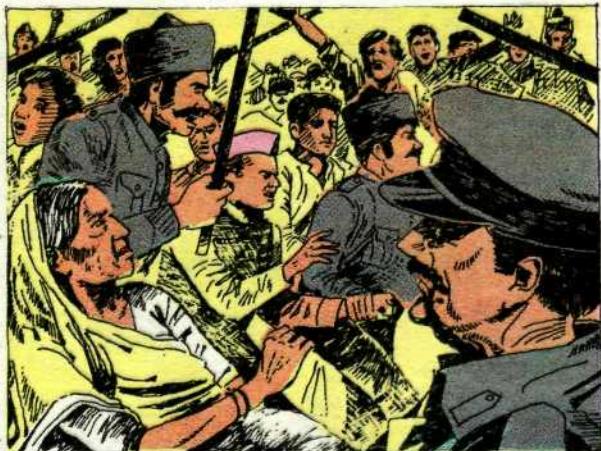
1942, జనవరి 4న గాంధీజీ లండన్ నుంచి తిరిగివచ్చాడు. స్వర్ార్థ పటేల్ తో పాటు గాంధీజీని కూడా త్రిదుచేారు. ప్రభుత్వం ప్రజల పొరపార్లులను నిషేధించింది. స్వాతంత్యయోదు లకూ, ప్రభుత్వానికి మధ్య మంత్రాలకు అవకాశం లేకుండా పోయింది.

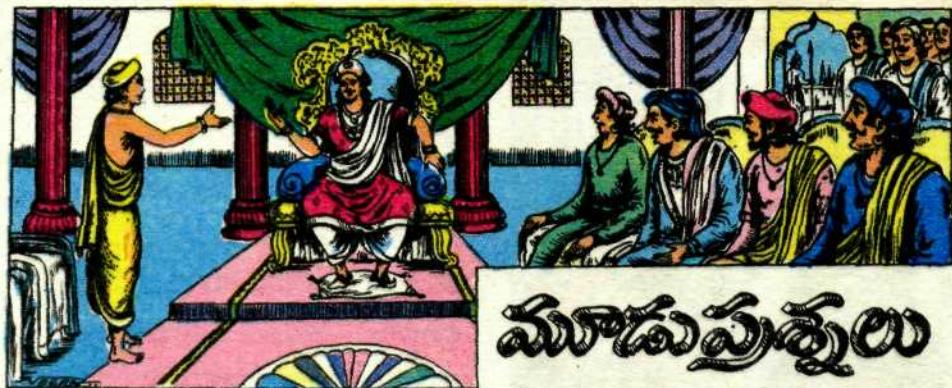

కొన్నాళ్ల తరవాత, ఆలహబాదులో ఒక ఉరైగింపు జరిగింది. ఊరేగింపుకి నెహ్రూ తల్లి నాయకత్వం వహించింది. పోలిసులు ఊరైగింపును మధ్యలోనే అపారు. వ్యధురాలయిన నెహ్రూ తల్లి మరి బలహినంగా శుండడంపట్ల, ఒకడు కుర్చీ తెచ్చాడు. అమె కుర్చీలో కూడచ్చన్నది.

పాత్రుగా పోలిసులు లారీ ప్రయోగం చేశారు. నెహ్రూ తల్లికి రక్షణగా వున్న, కార్యదర్శిని మరి కందరిని, పోలిసులు భైదు చెసి తసుకువెళ్లారు. ఊరైగింపును చెల్లాజెదరు చేశారు. నెహ్రూ తల్లిగారిని కుర్చీమంచి కిందికి కోరారు.

నెహ్రూ తల్లి నేలపై పడిపోయింది. కానీ పోలిసులు అంతటితే వదలకుండా అమె తల నుంచి రక్తం చిమ్మెట్టు లారీలకే కొట్టారు. అమెకు స్వృపు తప్పింది. ఆ తరవాత, ఒక అధికారి పచ్చి అమెను ఇంటికి చేర్చాడు. జైలలలో పున్న నెహ్రూ ఈ వార్త అందగానే, వ్యధురాలూ, బలహినురాలూ అయిన తన తల్లి రక్తంలో పడివున్న ఇంకా తమ అహంకార మార్గాన్నే అపలంచించగలనా అని అలోచించసాగాడు. — (జంకాపుంది)

మూడుముత్తులు

ఆనుపమ దేశాన్ని, విక్రమసేనుడనే మహారాజు, పరిపాలిస్తూండేవాడు. ఆ యినకు ఇద్దరు భార్యలు, పెద్ద భార్య వాసంతి, చిన్న భార్య మాండవి. ఆ ఇద్దరూ పుండెది వేరువేరు భపనాలో అయినా, తరుచు కలునుకుంటూండేవారు. ఇద్దరిమధ్య సవతి మాత్సుర్యం లేకుండా ఒకరినేకరు ఎంతగానే అభిమానించుకుంటూ సాంత అక్కచెల్లెళ్లులా పుండేవారు. ఇద్దరూ మంచి విద్యావచులూ, సాందర్భవచులై. అయితే, ఇద్దరిలోనూ మాండవి కాస్త చమత్కార ప్రియురాలు.

ఈక విక్రమసేనుడు మంచి కవేగాక, హన్య, చతురోక్తులంచే చాలా యిష్టపదు తూండేవాడు. అందుచేత ఆయన తన సభాసదులకు, చమత్కార పూరితమైన సమస్యలిచ్చి, వారి జవాబులు విని అనందిస్తూండేవాడు. అప్పుడ ప్పుడూ

మాండవిక సభలో జరిగిన విశేషాలు వినిపిస్తూండేవాడు.

ఈక సారి విక్రమసేనుడు, సభలో జరిగిన ఏదో చమత్కార సంఘటన గురించి మాండవితో ముచ్చబీస్తూండగా, మాండవి, “ప్రభూ, మీరింతటి చమత్కార ప్రియులూ, కవిరాజులూ కదా! నేను ముచ్చబీసగా మూడు ప్రశ్నలదుగుతాను. జవాబు చెప్పండి,” అన్నది ఉత్సాహంగా నవ్వుతూ.

మాండవి మాటలకు రాజు ఎంతో కుతూహలంగా, “మూడు ప్రశ్నలు అడుగుతావా? ఏదీ అడుగుచూతాం!” అన్నాడు.

“సరే, వినండి! నా మొదటి ప్రశ్న: తన సాందర్భాన్ని భర్త ఏవిథంగా ప్రశంసిస్తే, భార్యకు ఎక్కువ ఆనందం కలుగుతుంది? రండవ ప్రశ్న: ఎంతటి విద్యా

పత్తి, సహనపరురాలూ అయిన శ్రీ ఆయినా, భర్త ఒకప్పుడు తిడితే, అది భరించలేని అవమానంగా భావిస్తుంది? చివరిదయిన మూడవ ప్రశ్న: శ్రీ ఎంతమాత్ర మూర్ఖాంచలేనిది ఏమిటి?" అని అడిగింది మాండవి.

భార్య ప్రశ్నలు శ్రద్ధగా విన్న విక్రమ సేనుడు, ఎంత ఆలోచించినా జవాబులు చెప్పలేకపోయాడు. ఏవేవో జవాబులు తట్టినై గాని, అవి ఆయనకే అర్థవిహీనంగా తేచాయి.

కొంతసేపు ఆలోచించి, చివరకు గడ్డం నిమురుకుంటూ విక్రమ సేనుడు, "చాలా గడ్డ ప్రశ్నలే అడిగావు!" అన్నాడు.

మాండవి నవ్య, "మరేమనుకున్నారు? పోనీ రేపు సభలో అడిగిచూడండి," అన్నది.

మాండవి మాటలు, తాను జవాబు చెప్పలేకపోయినందుకు, ఆక్షేపిస్తున్నట్టుగా తేచాయి విక్రమ సేనుడికి. "సరే, చూడ్దాం!" అంటూ లెచి వెళ్లిపోయాడు.

మాండవి, భర్త వెళుతున్న వైపు చూసి నవ్యతూ పూరుకున్నది. విక్రమ సేనుడు తిన్నగా వాసంతి అంతఃపురానికి వెళ్లాడు.

గంభీరంగా పున్న భర్త ముఖం చూసి, వాసంతి కలవరపడుతూ, "ప్రభూ, అలా పున్నారేమిటి? రాచకార్యలేషైనా...." అంటూ అగింది.

విక్రమ సేనుడు చిరుకోపంగా, "ఆఁ, నీ చెల్లెలు పెద్ద రాచకార్యమే పురమాయించింది," అన్నాడు.

ఆ జవాబు ఏని, వాసంతి తెలిగ్గా నిట్టూర్చి, "మాండవా! ఏం చేసింది?" అంటూ ప్రశ్నించింది నవ్యతూ.

విక్రమ సేనుడు, ఆమెకు అంతా విపరంగా చెప్పాడు.

అంతా ఏని వాసంతి, "మీకు వచ్చిన చిక్కు నేను విప్పనా?" అన్నది.

విక్రమ సేనుడు ఆశ్చర్యంగా, "జవాబులు నువ్వు చెబుతావా? ఊహాఁ, అది బాపుండు," అన్నాడు.

“మరేం భరవాలేదు. శ్రీ హృదయం స్త్రీకే తెలుప్పుంది. నేను, మీకు జవాబులు చెబుతాను. మీరు వాటని, మీరే గ్రహించి నట్టుగా, మాండవికి చెప్పండి.” అని మాండవి అడిగిన మూడు ప్రశ్నలకూ జవాబులు భర్తకు చెప్పండి.

మర్మాటి సాయంత్రం, మాండవి అంతఃపురావికి వచ్చిన విక్రమసేనుడు, మాండవితే. “చాలా గొప్ప ప్రశ్నలే అడిగా వుగాని, జవాబులు చెప్పమం టూవా?” అన్నాడు.

“ఆ జవాబులు మీకే తెలిశాయా?” అని, వచ్చేనవ్యను ఆపుకుంటూ మాండవి, విక్రమసేనుణ్ణి అడిగింది.

“అపును!” అన్నాడు విక్రమసేనుడు బింకంగా.

“సరే, చెప్పండి!” అన్నది మాండవి.

“అయితే, ఎను! నీ మొదటి ప్రశ్నకు జవాబేమంటే—తనను రంభ, ఉర్వాశి అంటూ ప్రశంసించినదానికంటే, వేరాక స్థాందర్యవతితో పోల్చి, ఆమెకన్న నువ్వే అందంగా పుంటావు—అంటే శ్రీ ఎక్కువ సంతోషిస్తుంది,” అన్నాడు విక్రమసేనుడు.

“నిజమే! రండవ ప్రశ్నకు జవాబు?” అన్నది మాండవి.

“భర్త ఎంత తిట్టినా కూడా భరించ గలిగే శ్రీ, తోడి కోడ శ్వమండుగానీ,

సపుతులముందుగానీ చిన్న మాట అన్నా, దాన్ని ఏమాత్రం భరించలేని ఆపమానంగా భావిస్తుంది. ఇదీ నీ రండవ ప్రశ్నకు జవాబు!” అన్నాడు విక్రమసేనుడు.

“బావుంది! ఇక, నా ఆఖరి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పండి?” అని అడిగింది మాండవి.

“శ్రీ దేస్వయినా సహస్రందిగాని, తన ఎదట భర్త మరాక శ్రీని—ఏ అంశంలో వైనా సరే పాగడడం సహించలేదు. ఇదీ నీ మూడవ ప్రశ్నకు జవాబు!” అంటూ ఎంతో గర్వంగా ముగించాడు విక్రమసేనుడు.

"ఈ జవాబు మరీ చక్కగా పుంది! అయితే, ఆక్క సరైన జవాబులే చెప్పి పంపిందన్నమాట!" అన్నది మాండవి చిన్నగా నష్టుతూ.

ఆ మాటలకు విక్రమ సేనుడు ఉలిక్కి పడి, "అట్టే...." అంటూ ఏదో చెప్ప బోయాడు.

మాండవి సున్నితంగా భర్తను వారిస్తూ, "నెజాన్ని దాచి ప్రయాజనంలేదు. నిన్న మీరు జాముపాద్మయినా గడవకుండా యిక్కణ్ణించి వెళ్లిపోయారు. అంటే— యిక్కడినుంచి నరానరి ఆక్కడగ్గిరకు వెళ్లిపుంటారు. వెళ్లేటప్పుడు మీ ముఖం కోపంగా, గంభీరంగా పున్నది. అది చూసి ఆక్క కారణం అడిగిపుంటుంది. ఆ కారణం ఏమిటో మీరు చెప్పిపుంటారు. ఆక్క, ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పి పుంటుంది. అపునా?" అన్నది చిన్నగా నష్టుతూ.

ఇక నిజం దాచి లాభంలేదని, విక్రమ సేనుడు కూడా నవ్వి. "సువ్యు చెప్పిన

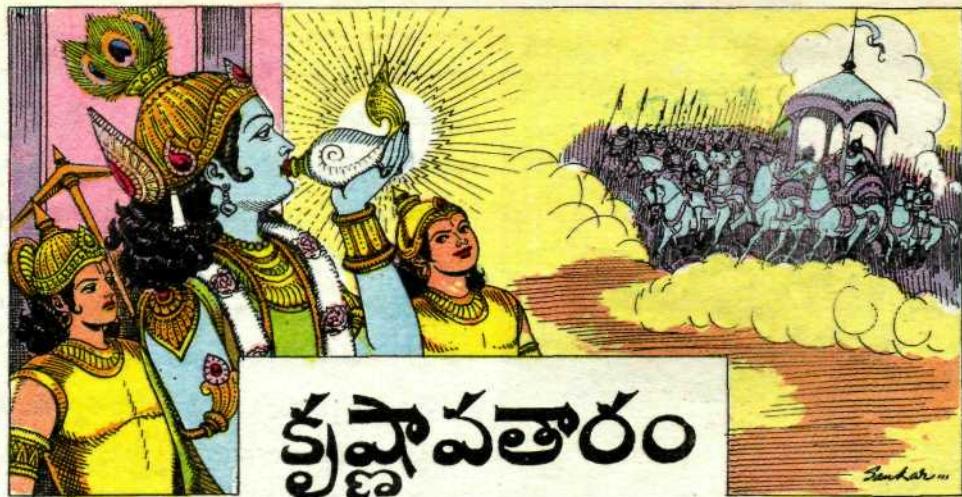
దంతా నిజమే! ఎలా గ్రహించగలిగాపు?" అని అడిగాడు.

"జవాబులు మీరే గ్రహించగలిగితే, నా తెలివితేటలకు సంతోషించి, పీంతో అనందంగా జవాబులు చెప్పిపుండేవారు. కాని, మీరు పస్తూనే, 'చాలా గొప్పప్రశ్నలే అడిగాపుగాని....' అంటూ సన్న హేళన చేశారు. జవాబులు చెప్పలేకపోయానన్న మీ ఉక్కోషమే, అలా సన్న హేళన చెయ్యినిచ్చింది. జవాబులు మీవికావని గ్రహించాక, యింకెవరిచే, ఎలా తెలిశాయా ఉహించడం పెద్ద కష్టంకాదు," అన్నది మాండవి.

భార్య సునిజితమేధాక్తి చూసి, విక్రమ సేనుడికి ముఖ్యంలేసింది.

"అపును! సువ్యు చెప్పినట్టు, ఉక్కో ఘంతోనే నిన్న హేళనచేశాను. కాని, యిప్పుడు నీ ఉహించి మనసారా నిన్న ఆభివందింపున్నాను!" అంటూ తన మెడలోని ముత్యాలపోరం తీసి భార్య మెడలో వేశాడు.

కృష్ణవతారం

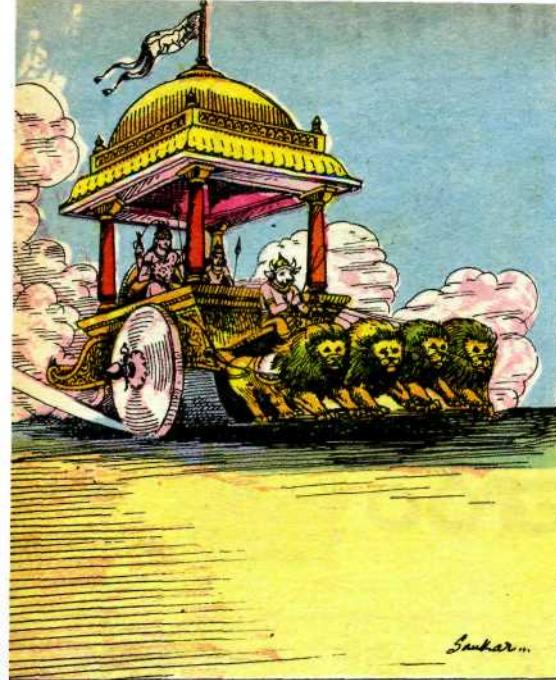
బాణిది నగరాన్ని చూస్తున్న కృష్ణది దగ్గరికి నారదుడు వచ్చి. “చూశావా కృష్ణా? ఈ పట్టణాన్ని పార్యతి సమేతు డైని ఇప్పుడు స్వయంగా కాపాడుతున్నాడు. అందుచేత నికు తార్యసిద్ధి అయ్యే మార్గం జాగ్రత్తగా చూసుకో,” అన్నాడు.

దానికి కృష్ణదు చిరునప్పు నవ్వి. “మా పనికి ఈశ్వరుడే ఆధ్యాత్మిక మా శక్తికి దీ మా ప్రయత్నం చేస్తామే గాని, వెనక్కు తిరిగిపోయి, తార్యపోని కానియ్యం,” అన్నాడు.

ఇలా అంటూనే కృష్ణదు నగర ద్వారం పద్మకు వెళ్లి, పాంచజన్యం పూరించాడు. ఆ నాదం చెవులపడుతూనే బాణిది సేనలు మహాసముద్రం లాగా వచ్చి

పడ్డాయి. కృష్ణదూ, బలరాముడూ, ప్రద్యుమ్యుడూ, గరుత్వంతుడూ కూడా విజృంభించి ఆరాక్షస సేనలను దారు ణంగా చెండాడారు. వచ్చినవాళ్ళు చావగా మిగిలినవాళ్ళు నగరంలోకి పారి పోసాగారు.

ఆప్యుడు వాళ్ళను చూసి బాణిదు, “రాక్షసపీరులై పుట్టి, యుద్ధాలలో అరితేరి కూడా మీరిలా పారిపోయి వస్తున్నారా? నేను లేనా? నా మంత్రి కుంభాందుడు లేడా? ప్రమథగణాలు లేవా? మన ముందు ఈ శత్రువు లెంత? ఆగండి! నిలవండి!” అన్నాడు. కుంభాందుడు కూడా వారిని పొచ్చరించాడు. కాని అందువల్ల ప్రయోజనం లేకపోయింది.

Sankar...

రాక్షస సేనలు హడలిపోయి ఆగకుండా పారిపోయాయి.

ఈ విధంగా తన భక్తుడైన బాణుడికి కలిగిన అవమానం చూసి శివుడికి అగ్రహం వచ్చింది. ఆయన యుద్ధానికి సిద్ధమై. సింహాలు హృన్మిన రథం మీద వుపుభ ధ్వజం ప్రకాశిస్తూండగా, నందిని సారథిగా పెట్టుకుని, కుమారస్వామిని కూడా వెంటబెట్టుకుని, ప్రమథ వీరులు వెంట రాగా అట్టహనంగా బయలు దేరాడు.

శివుడూ, కృష్ణుడూ యుద్ధం ఆరంభించారు. ఆరంభంలోనే శివుడు కృష్ణుడిపైన నూరు బాణాలు వేళాడు. దానికి

సహానుంగా కృష్ణుడు ఐంద్రాత్మం ప్రయోగించాడు. దాని నుంచి వేలకొద్దీ బాణాలు వెలువడి శివుడి రథాన్ని కపేసాయి. అప్పుడు శివుడు ఆగ్నేయాత్మం ప్రయోగించేసరికి, మట్టు మంటలు పుట్టుకొచ్చి బాణాలన్నిటినీ తగలబోటే శాయి. ఆ తరవాత అవి తననూ, బల రాముడీ, ప్రదుయ్యమ్ముడీ, గరుత్వంతుడీ చుట్టు ముట్టుతూంటే కృష్ణుడు వారు ణాత్మం వేసి ఆ జ్యులలను వల్లార్పాడు.

ఆటుమైన శివుడు దారుణమైన ఆస్తాలను అయిదారింటిని ప్రయోగిస్తే వాటన్ని టినినిర్మిర్యంచేయగల ఆస్తాలను కృష్ణుడు ప్రయోగించి, చివరకు వైష్ణవాస్తాన్ని మంత్రయుక్తంగా ప్రయోగించాడు. ఆ మహాస్తాన్ని ఎలా ప్రతిఘటించాలో పాలు బోక శివుడు అమితకోపంతో యుగం తకమై, ప్రశాయ భయంకరమైన పాశు పతాస్తాన్ని పైకి తీశాడు.

శివుడి ఉద్దేశాన్ని గ్రహించి కృష్ణుడు అతివేగంగా జ్యంభకాస్తాన్ని ప్రయోగించాడు. మరుక్షలమే శివుడికి చెప్పురాని నీరసమూ, ఆవలింతలూ వచ్చేశాయి. చేతినుంచి థనుర్మణాలు పడిపోయాయి.

ఆ సమయానికి బాణాలు కూడా యుద్ధరంగానికి వచ్చి ఉన్నాడు. అతను శివుడికి చైతన్యం కలిగించాలని ప్రయ

త్రించాడు గాని, ప్రయోజనం లేక పోయింది. కృష్ణుడు దిక్కులు మారు మోగేలాగా పాంచజన్యం పూరించాడు.

ఇదంతా చూసి ప్రమథులకు చాలా కోపం వచ్చింది. వారు ప్రద్యుమ్ముళ్ళి చుట్టుముట్టి ఆయుధాలతో ముందివేశారు. రాక్షసులు కూడా అతని పైన మాయా యుద్ధం సాగించారు. ప్రద్యుమ్ముడు నమ్మోహన విద్యతో వారందరికి నిద్ర తెప్పించి, రాక్షసులను చంపాడు.

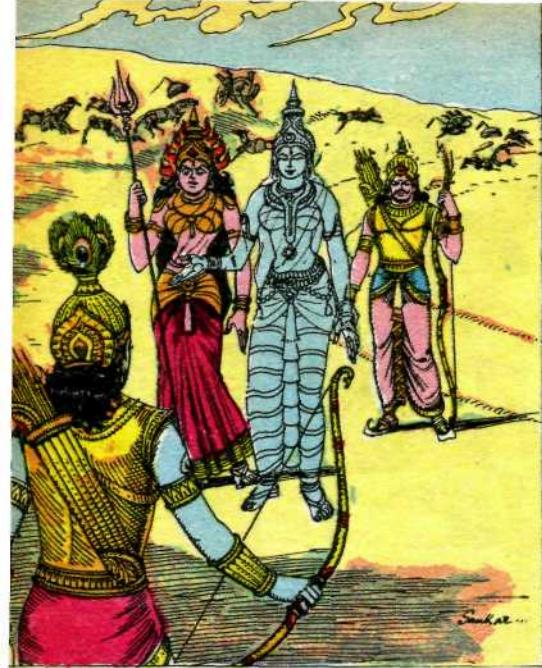
ఈ లోపల కుమారస్వామి, తన తండ్రి యుద్ధవిముఖుడు కావటం చూసి, తానే ఆ స్థానంలో యుద్ధం చేయబూనాడు. అతను కృష్ణబలరామప్రద్యుమ్ములతో పోరాదుతూ, వారిని తీవ్రంగా గాయ పరిచి, తానూ గాయపడ్డాడు. కుమార స్వామి అలిగి కృష్ణుడపైన బ్రహ్మజిరో నామాప్తం ప్రయోగిస్తే, కృష్ణుడు తన సుదర్శన చక్రంతో దాన్ని నిర్మలించాడు. ఆ వెంటనే అతను కుమార స్వామి పైన తన చక్రాన్ని ప్రయోగించే సరికి, అది వచ్చి కుమారస్వామికి తగిలే లోపల లంబాదేవి అనే ఒక దేవతా ప్రీతి వచ్చి కుమారస్వామిని యుద్ధరంగం నుంచి తీసుకుపోయింది.

తనకు అంగరక్షగా ఉన్నవారంతా ఈ విధంగా తొలగిపోగా, యుద్ధంద్వారా తన

చేతుల తీట తీరే అవకాశం దొరికిందని చాలా సంతోషించి బాణుడు తానే స్వయంగా కృష్ణుడితో యుద్ధానికి వచ్చాడు. ఇద్దరికి జరిగిన భయంకర యుద్ధంలో బాణుడి రథమూ, ఆ యుధాలూ నుగ్గయాయి. తెక్కుం చిరిగి పడింది. రొమ్ములోనుంచి కృష్ణుడి బాణం దూసుకు పోయి బాణుడు మూర్ఖీల్లాడు.

ఆ స్థితిలో కృష్ణుడి చక్రాయుధానికి బలిగానున్న బాణుళ్ళి కాపాడటానికి శివ పార్వతులు మళ్ళీ లంబాదేవినే పంపారు. ఆమె వచ్చి బాణుడికి అర్థంగా నిలబడింది. అద్వశ్యంగా పార్వతి కూడా అక్కడే నిలబడింది.

అప్పుడు కృష్ణుడామెతో, “దేవీ, ఎందుకి కుయుక్తులు? నువ్వు ఆశ్చర్యంగా నిలిచినంత మాత్రాన నేను శత్రువును ప్రాణాలతో వదులుతా ననుకున్నావా?” అన్నాడు.

ఆ మాటకు పార్వతి, “నువ్వు సమర్థు డివి. ఏంచేసినా నేను నిన్ను ఆశ్చర్యిస్తేను. కానీ, ఈ బాణాల్ని నేను నా కొదుకుగా పెంచుకున్నాను. నాకు పుత్ర శోకం కలిగిస్తావా? ఏట్లి కాయి,” అన్నది.

దానికి కృష్ణుడు, “తల్లి, వీడు తన వెయ్యి చేతులు చూసుకుని మదించి, విర్మిగుతున్నాడు. రెండు చేతులే ఉంచి, మిగిలినవన్నీ నరికేస్తేగాని వీడి దర్శం అఱగదు. అప్పుడు వీడి రాకసత్యం

పోయి; నీ అందన బతికే కొదుకులాగే మిగులుతాడు. ఆశ్చర్యం రాకు,” అన్నాడు.

పార్వతి లంబాదేవిని ఆశ్చర్యం తేలగ మన్నది. పార్వతిదేవితోబాటు లంబాదేవి కూడా అంతర్ధానం తాగానే. కృష్ణుడు తన చక్రాయుధాన్ని ప్రయోగించాడు. అది వెళ్లి బాణాలికి రెండు చేతులను మాత్రం మిగిల్చి, మిగిలిన చేతులనన్నిటినీ ఖండించి, కృష్ణుడిచేతిక తిరిగి వచ్చింది.

అప్పుటికి బాణాడి పొరుషం చావలేదు. అతను తనకు మిగిలిన రెండు చేతుల తోనే ధనుర్మాణాలు తీసుకుని, కృష్ణుడిపై బాణ వర్షం కురిపించాడు. కృష్ణుడు ఆగ్రహించి తిరిగి చక్రాన్ని ప్రయోగించ బోయేంతలో ఇప్పుడు తన పరివారంతో సహ వచ్చి, “కృష్ణ, వీడు నా సంరక్షణలో ఉన్నవాడు. ఏట్లి చంపి, నా అభయదానాన్ని వ్యాఘం చెయ్యకు. నీ చక్రాన్ని ఉపసంహరించు,” అని కోరాడు.

కృష్ణుడు బాణాల్ని చంపే ప్రయత్నం మానుకుని, ఇప్పుడ్లోకి రీంచి, గరుత్వంతుణ్ణి ఎక్కు, అనిరుద్ధరుడున్న చేతికి వెళ్లాడు. నందికేశ్వరుడు బాణాల్ని ఇప్పుడి దగ్గరికి చేరాడు. ఇప్పుడు బాణాడికి చేతులు పోయిన బాధ మాన్చి, అతనికి ప్రమథులలో చాలా ఉన్నతమైన స్థానం ఇచ్చి. నందిక సమమైన పోదా ఇచ్చాడు.

బాణుడి పేరు. మహాకాళుడుగా మారి పోయింది. శివుడు అంతర్జానమయ్యాడు.

ఆక్కడ గరుత్వంతుణ్ణి చూడగానే అనిరుద్ధుణ్ణి పాముల రూపంలో బంధించిన బాణాలన్నీ. తిరిగి బాణాల రూపం పొంది పడిపో యా యి. ఆక్కడికి నారదుడు వచ్చాడు, చిత్రరేఖ కూడా వచ్చింది. కృష్ణబలరామ ప్రదుషమ్ములు అనిరుద్ధుణ్ణి కొగలించుకున్నారు. అతను వాళ్ళకు భక్తితో నమస్కరాలు చేశాడు.

నారదుడు కృష్ణణ్ణి చూసి, “ఇంకా అలస్యం దేనికి? అబ్మయిక వివాహం చేసెయ్యి,” అన్నాడు.

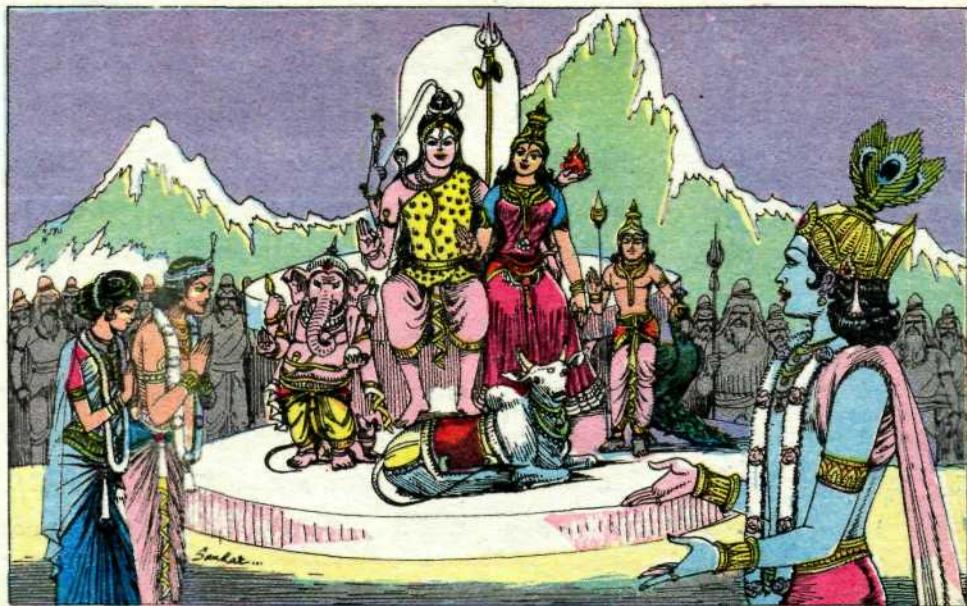
ముహూర్తం కూడా సమీపంలోనే ఉన్నది. కుంభాండుడు పెళ్ళి ప్రయత్ని

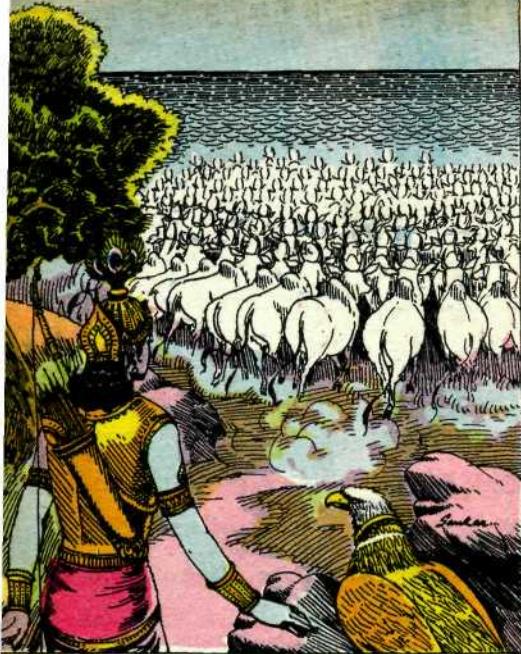
లన్నీ పూర్తిచేసి వచ్చి, కృష్ణుడికి నమస్కరం చేసి, “నన్ను తమరు అనుగ్రహంచి కాపాడాలి,” అన్నాడు.

కృష్ణుడు అతనితో, “నువు చాలా యోగ్యుడివని విన్నాను. బాణుడి నగరం నువ్వే తినుకుని ఆనుభవించు,” అన్నాడు.

తరవాత ఉపానిరుద్ధులకు వైభవంగా వివాహం జరిగింది. కృష్ణుడు నూతన వధూవరులను శివపార్వతులున్న చోటికి తినుకుపోయి, వారికి నమస్కరాలు చేయించాడు. ఆ అదిదంపతులు వారిని ఆశిర్వదించారు. పార్వతి అనిరుద్ధుడికి వాహనంగా బాణుడి నెమలనే ఇచ్చింది.

ఆ నమయంలో కుంభాండుడు, కృష్ణుడు బయలుదేరి పోబోతుండగా,

“బాణుడి అపుల మందలు వరుణుడి దగ్గిర ఉన్నాయి. వాటి పాలు తాగితే ఎంతో బలవీర్యాలు కలుగుతాయి. వాటిని తమరు స్వాధిన వరు చు కో వటం మంచిది,” అన్నాడు.

జకనేం? కృష్ణుడు గరుత్తుంతుడి మీద తనతోపాటు అన్ననూ, కొడుకునూ తీసుకుని పడమటి సముద్ర తీరానికి అతి వెగంగా వెళ్ళి ఆక్రూడి వనాలలో తిరుగుతున్న గోపులను అనేక లక్షల సంఖ్యలో చూకాడు. గోపును మాలిమిచేసుకోవడం తనకు చిన్నతనం నుంచీ అలవాతైన విధ్యే గనక, కృష్ణుడు నేలమీద దిగి ఆ గోపుల దగ్గరికి వెళ్ళాడు. అవి గబగబా

సముద్రంలో ప్ర వేళించి, అదృశ్య మయాయి.

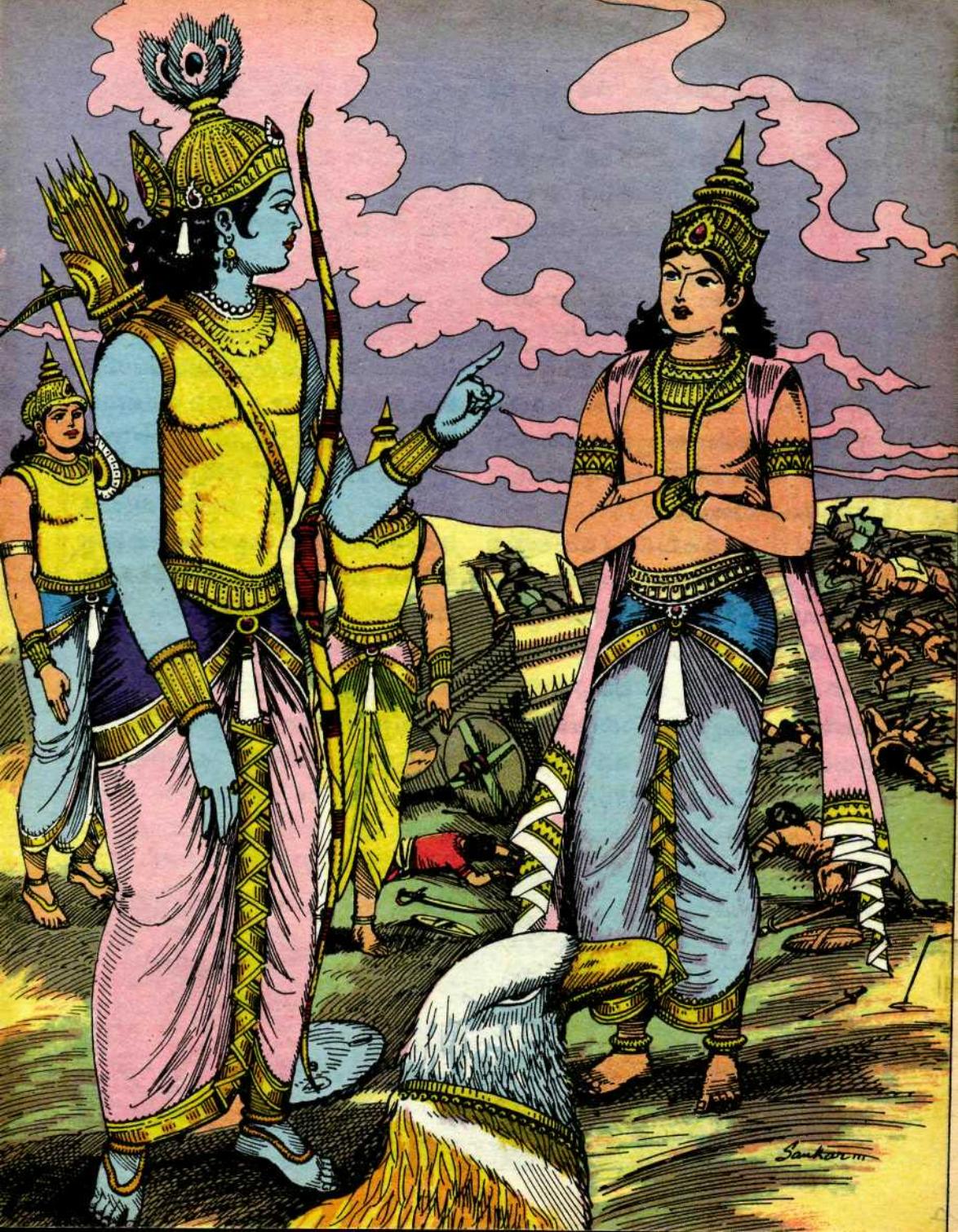
కృష్ణుడు నిరాశచెంది గరుత్తుం తుడితో, “నా ప్రయత్నం ఇలాగయిం దేమిటి ?” అన్నాడు.

“చేసేటందు కేమున్నది? వరు ఇందితో యుద్ధం చేయక తప్పదు!” అన్నాడు గరుత్తుంతుడు,

అతను రెక్కులతో బలంగా ఏసిరే సరికి సముద్రపు నీరు తెలగి, అడుగున నాగలోకందాకా దృగ్గోచరమయింది. కృష్ణుడు పాంచజన్యం పూరిస్తూ వరుణుడి జంటిమీదికి ఎత్తివెళ్ళాడు.

మరుక్కణమే శంఖాలు ఉండుతూ, ఆరవైశ్వరు రథాలమీద వరుణుడి భటులు కృష్ణుడిపైకి వచ్చారు. కృష్ణుడు వారితో దారుణమైన యుద్ధం చేశాడు. అతనికి సహాయంగా బలరాముడూ, ప్రదుష్మయ్యుడూ కూడా పోరాడారు. గరుత్తుం తుడు కూడా వారికి సహాయం వెళ్ళాడు. ఈ నలుగురూ చేసిన యుద్ధానికి తట్టుకోలేక వరుణుడి భటులు పొరిపోయారు.

“కృష్ణుడు ఇంత పని చేస్తాడా?” అని అగ్రహించి వరుణుడు స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చాడు. కృష్ణుడికి వరుణుడికి జరిగిన యుద్ధంలో కృష్ణుడు వైష్ణవాప్రాం ప్రయోగించేసరికి వరుణుడు

ప్రాణంమీదికి వచ్చి, కాళ్ళబేరానికి దిగాడు.

"నన్ను శరణు వెడినంత మాత్రాన లాభం లేదు. నీ దగ్గర ఉండే బాణుడి పశువులను ముందు నా పరం చెయ్య," అన్నాడు కృష్ణుడు.

"అది మాత్రం అడగవద్దు. బాణుడు తన పశువులను నాకు అప్పగించేటప్పుడు, ప్రాణం ఉన్నంతదాకా యుద్ధమైనా చేస్తానుగాని వాటని ఎవరికి ఇవ్వనని ప్రమాణం చేశాను. ఉన్నమాట చెప్పాను. తరవాత నీ కెలా తోసై అలాగే చెయ్య." అన్నాడు వరుణుడు.

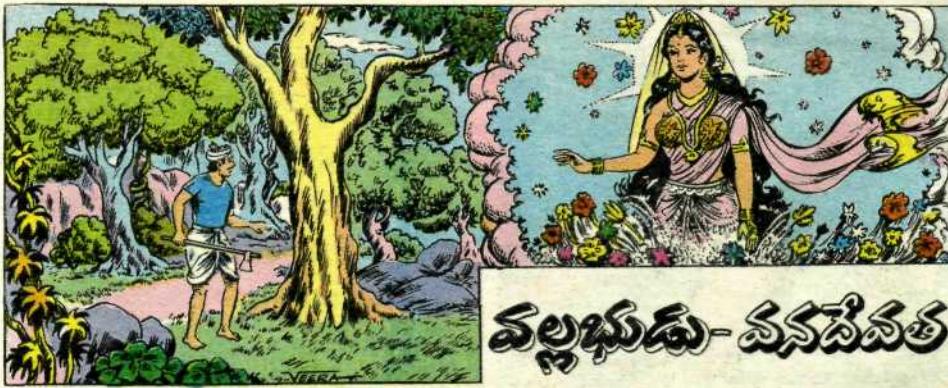
కృష్ణుడు పశువులమిద ఆశ వదులుకుని తన దివ్యాష్టాన్ని ఉపసంహరించాడు. వరుణుడు కృష్ణుడికి అతథి మర్యాదలు చేసి తన లోకం నుంచి సాగనంపాడు.

వరుణుడికి ఏడ్చేస్తులు చెప్పి, కృష్ణుడు బలరామ ప్రయుషమ్ము అనిరుద్ధులతో సహాగురుణవాహనం మీద తన నగరాన్ని చేరుకుని, విజయసూచకంగా పాంచ

జన్యం పూరించాడు. అది విని యాదవ ప్రముఖులు పెద్ద బలగాన్ని వెంటబెట్టు కుని ఎదురు వచ్చారు. వారు వచ్చేసరికి కృష్ణుడు నగరం వెలపల ఉండే ఉద్యానాలలో దిగి, విహారిస్తున్నారు. అతని వెంట ఇంద్ర ది దేవతలు కూడా ఉన్నారు. యాదవులు వారి నందరిని వైభవేషేతంగా రథాలలో నగరంలోకి తీసుకుపోయారు. కృష్ణుడు విజయుడై తిరిగి వచ్చాడన్న వార్త తెలిసి పురజనులు వీధుల వెంబడి కిక్కరిసి నిలబడ్డారు. కృష్ణుడు శోణపురంలో అగ్నులను జయించటమూ, ఇ పుట్టి నిగ్రహించటమూ, పార్వతికి పుత్రత్విక పెట్టటమూ, బాణాలై చేతులు నరిక ప్రాణాలతో వదలటమూ మొదలైన వృత్తాంతాలు వారు చెప్పి కుంటున్నారు. వారి మాటలు చెవిని పడుతుంకే కృష్ణుడికి అనందం కలిగింది.

అక్కడికి చేరగానే కృష్ణుడు తన మండిరానికి వెళ్ళిపోయాడు; ఉపానిరుద్ధులు తమ మండిరానికి వెళ్ళారు.

వల్లభుడు- వనదేవత

ఒక ఊర్లో వల్లభుడనే, కష్టలుకొట్టి జీవించేవాడుండేవాడు. ఒక రోజున వాడు చికటితనే గడ్డలి భుజాన వేసుకుని, అడవికి బయలుదేరుతూండగా, వాడి భార్య, “రేపు మన అమ్మాయి పుట్టిన రోజు. రోజూకన్న కొంచెం ఎక్కువగా కష్టలు కొట్టి, సంతతి అమ్మి దబ్బు తీసుకురా,” అని చెప్పింది.

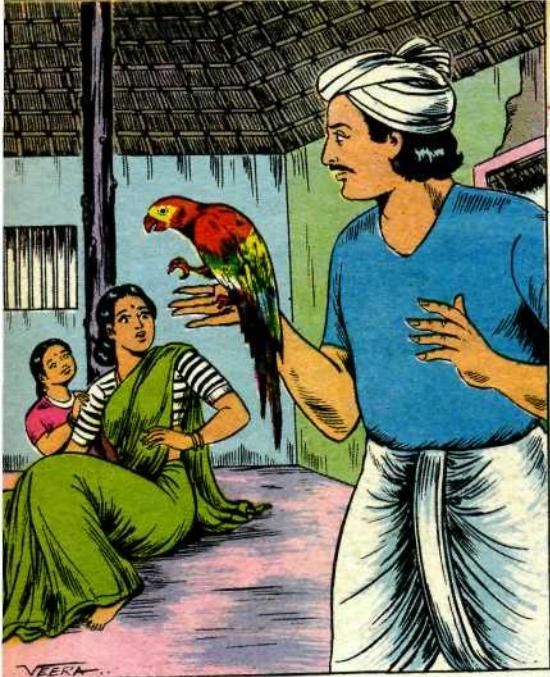
వల్లభుడు సరేనని తల ఊపి, అడవి లోక వెళ్ళాడు. అయితే, మధ్యహ్నం పరకూ తిరిగినా వాడికి, రోజూ దొరికి అన్ని ఎందుకష్టలు కూడా దేరకలేదు. సాయంత్రాలం తావస్తూండడంతో వాడు నిసిగొయి, దాపులనున్న ఒక పచ్చని చెట్టును నరకటోయాడు.

ఆ మరుక్కణం, వాడి కళ్ళను మీరు మిట్టు గల్లుతూ, వనదేవత ప్రత్యక్షమై, “ఒరే, బాబూ కొంచెం ఆగు! నువ్వు,

తు అడవిప్రాంతాన గల ఒక గంధపు చెట్టును నరకటోతున్నాను. ఎక్కుడా నీకు ఎండినచెట్టు కనబడలేదా?” అని అడి గింది.

వల్లభుడు తడబడుతూ, “జప్పుటి పరి స్థితిలో, నాకు ఏ చెట్టుయినా ఒకటే. రేపు మా అమ్మాయి పుట్టినరోజు. బహుమతిగా దానికి చిలకబొమ్మె కావాలిటి! కష్టలు కొట్టుడం, నా వృత్తి. నేనెం చేసేది!” అన్నాడు.

“మీ అమ్మాయికి, బోమ్మె చిలుక బదులు, మాట్లాడేచిలుక నిస్తాను. నువ్వు మాత్రం గంధపు చెట్టును నరకాద్దు,” అని వనదేవత చప్పట్లు చరచగానే, ఎక్కుడి నుంచే ఒక పంచరంగుల రామచిలుక వచ్చి, వనదేవత భుజం మీద వాలింది. వనదేవత దానిని ముద్దుపెట్టుకుని వల్లభుడి కిచ్చింది.

వల్లభుడు, చిలుకేసి చూస్తా, “జది మాట్లాడగలదా?” అని ఆడిగాడు.

“వనదేవత చెప్పాక అనుమానపడితే, నీ కళ్ళు పేరిపోగలవు.” అన్నది చిలుక.

దాని మాటలు వింటూ వల్లభుడు సంతోషంగా ఇల్లు చేరాడు. ఆసరికి వాడి కూతురు చిలుకబోమ్మ కావాలంటూ, తల్లి దగ్గిర మారాం చేస్తున్నది.

“మంచి పిల్లలు అల్లరి చెయ్యరు. నేను వచ్చా గదా! ఇక యిద్దరం ఒక జట్టుగా పుండాం, సరా!” అన్నది వల్లభుడి చేతిలో పున్న చిలుక.

అలా మాట్లాడిన చిలుకను చూసి, వల్లభుడి భార్య, కూతురు అశ్చర్య

పోయారు. కణంలో చిలుకా, వల్లభుడి కూతురు నేస్తాలయిపోయారు. చిలుక, ఆ పిల్లకు ఎన్నో కథలు చెప్పింది. రాత్రి నిద్రపోయే సమయంలో వల్లభుడి కూతురు, చిలుకను తన పక్కలోనే పడుకోబెట్టుకున్నది.

జరిగినదంతా తెలుసుకున్న వల్లభుడి భార్య, భర్తతో. “వనదేవత పుణ్యమా అని, యిక నీకు కట్టలుకొట్టే శ్రమ తప్పిపోయింది. ఈ చిలుకను నాలుగు ఏఘలూ కలి సేచో టుకు తీసుకుపో. ఆక్కడ దానితో మాట్లాడదలచినవాళ్ళ దగ్గిరనుంచి, ఒక వరహ వసూలు చెయ్యి. కనకవర్షం కురిసినట్టపుతుంది,” అన్నది.

వనదేవత అంతటావిడ బహూకరించిన చిలుకద్వారా, డబ్బు సంపాదించడం యిష్టం లేకపోయినా, భార్య నేటికి జడిసి వల్లభుడు సరేనన్నాడు.

మర్మాడు కూతురు ఏడుస్తున్నా చినక, ఆ పిల్లను ఒక గదిలో పెట్టి తలుపు విగించి, చిలుకను వల్లభుడి కిచ్చింది వాడి భార్య.

క్షణాల్లో మాట్లాడే చిలుక సంగతి, ఊరంతా తెలిసిపోయింది. జనం వల్లభుడి చుట్టూ గుంపుగా చేరిపోయారు. అదే సమయంలో, వెట నుంచి రాజధానికి తిరిగి పోతున్న తిక్కరాజు అటుగా వచ్చాడు.

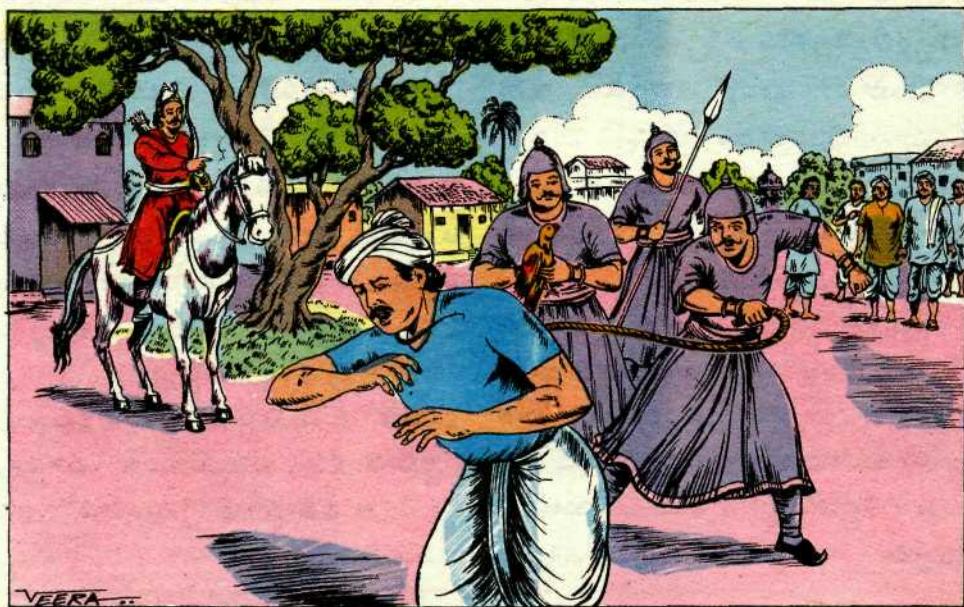
ఆయన జనం కేసి ఒకసారి చూసి, పక్కనున్న భటులతో, సంగతే మెత్తో కనుక్కు రఘ్యున్నాడు. వాళ్ళు తిరిగి వచ్చి మాట్లాడే చిలుక సంగతి రాజుకు చెప్పారు.

ఆది విన్న తిక్కరాజు ఉగ్రుడైపోయి, “ఆ దోర్ఘన్యుడు, అటువంటి అప్పరూప మైన రామచిలుకను నాకు బహుకరించక, తనస్త వుంచుకుంటాడా? ఏమా ధైర్యం! వాట్టి ఆరు కొరడాడెబ్బలుకొట్టి, మాట్లాడే చిలుకను నా దగ్గిరకు తీసుకురండి,” అని భటులను ఆజ్ఞాపించాడు.

రాజాజ్ఞప్రకారం భటులు, వల్లభుట్టి ఆరు కొరడా దెబ్బలు కొట్టి, చిలుకను తీసుకుపాయారు.

వల్లభుడు పడుతూ, లేస్తూ ఇల్లు చేరాడు. వాడు మామూలు మనిషి కావడానికి పక్కం రోజులు పట్టింది. భార్య, వాడి చేతిక గడ్డలి యిచ్చి, “భయం లేదు! ఆ వెప్రిబాగుల వనదేవత అందు మనకున్నది. ఆ తనికి పోయి గంధపు చెట్టును నరక బోతు నుట్టు నటించు. వనదేవత కనబడగానే, ఈ రోజు నా భార్య పుట్టినరోజు, ఏదు పేటల చంద్రపారం కావాలని చెప్పు,” అన్నది.

వల్లభుడికి భార్య అంటే భయం. వాడా మెకువిదురుచెప్పలేక, అయిప్పంగా అడవికి పోయి, గంధపుచెట్టును నరకబోయాడు. వెంటనే వనదేవత ప్రత్యక్షమైంది. వాడామెకు భార్య చెప్పమన్నట్టే చెప్పాడు.

బాగా తెల్లవారాక వల్లభుడి భార్య, భర్తతే, "ఈ మాట్లాడే చిలుకలూ, చంద్ర పోరాలూ మనకు అచ్చిరావు. మనం క్షణాలమీద గొప్ప ధనవంతులం ఆయి పోవాలంటే, ఆందుకు ఒకేమార్గం పున్నది. వనదేవతకు, ఈ రోజు నీ పుట్టిన రోజని చెప్పు. ఈ రోజు నుంచీ ఏదైనా వ్యాపారం ప్రారంభించాలని పున్నదని, ఆందుకు గాను, ఒక బస్తాడు బంగారునాణాలు కావాలనీ అయిగు. ఆ డబ్బుతో పట్టుం పోయి, ఆంద్రమైన మేద ఒకటి కట్టుకుని, ఏదైనా వ్యాపారం చేసుకోవచ్చు. ఈ పూరిగుడిసెలో, యిక నేను ఒక్క క్షణమైనా పుండలేను," అన్నది.

వనదేవత గాలిలో చెయ్యి తిప్పి, తళ తళలూడే ఏదు పేటల చంద్రపోరం తెప్పించి, వల్లభుడి కిచ్చింది. వాడు దాన్ని తిసుకుపోయి భార్య కిచ్చాడు. అమె పరమానందపడిపోయి, దాన్ని మెడలో చేసుకుని, పట్టరాని ఉత్సాహంతో చుట్టు పక్కల ఇళ్ళ వాళ్ళందరికి ఒకసారి చూపించి పచ్చింది.

ఇది తెలిసిన దెంగ ఒకడు, ఆ రాత్రి వల్లభుడి ఇంట ప్రవేశించి, వాడి భార్య మెడలోని హరాన్ని తెంచుకుని పారి పోయాడు. మెడకు గాయ మమడంతో అమె తెల్లవార్లూ శోకాలు పెడుతూనే పున్నది.

వల్లభుడు ఆడవికిపోయి, యాసారి కూడా అమెకు, భార్య చెప్పమన్నట్టే చెప్పాడు. వనదేవత చెట్టుకేసి చేయాడునే, దాని కొమ్మలు కదిలి, బంగారు నాణాలబస్తాఒకటి కిందపడింది. వల్లభుడు ఆ బస్తాను మోయలేక మోస్తూ, ఇంటిదారి పట్టాడు. దారిలో వాడికి, రాజభటు లిద్దరు ఎదురుపడ్డారు. వల్లభుడు, వాళ్ళను చూసి కాస్త కంగారుపడ్డాడు.

ఆది గమనించిన రాజభటులు, వల్లభుడి కేసి అనుమానంగా చూస్తూ, "ఒరే, ఆ బస్తాలో పున్నదెమిలి?" అని అడిగారు.

వల్లభుడు వణికిపోతూ, “కుంకుడు కాయలు! కుంకుడుకాయలు!” అన్నాడు. రాజభటులు బస్తా మూర్తి ఏపిపు చూశారు. లోపల మెరుస్తన్న బంగారు కాసులు, వాళ్ళ కంటబడ్డాయి. వల్లభుడు పెద్ద గజదేంగ అనుకుని, వాళ్ళ వాణ్ణి, తిక్కరాజు దగ్గిరకు లాక్కుపోయారు.

తిక్కరాజు, వల్లభుడు చెప్పేదే మీ వినకుండా, “గజదేంగ చెప్పేమాటలు నమ్మేంత తిక్కవాణ్ణి కాదు, నేను! ఒకే సారి బస్తాడు కాసులు దేచగలిగావంటే, నువ్వు బహు నేర్చివైపుండాలి. ఏమైనా, నివల్ల మా కోశాగారానికి మేలు జరిగింది. అందువల్ల, నీకు కొద్దిపాటి ఇక్క మాత్రమే విధిస్తున్నాను,” అని భటులచేత పది కొరడాదబ్బులు కొట్టించి, రెండునెలల కారాగారికి వేశాడు.

ఈకాలం ముగికాక, వల్లభుడు ఇంటికి తరిగి వచ్చాడు. వాడి భార్య తుప్పవట్టిన గడ్డలని వాడి చేతికి చ్చి. “ఇదుగో, చెప్పేది భాగా విను. తెల్లవారితే అమ్మాయి

పుట్టినరోజు. వనదేవత నడిగి మంచి విలువైన బహుమానం పట్టుకురా!” అని చెప్పింది.

వల్లభుడు, అతవిలో వున్న గంధపు చెట్టు ప్రాంతానికి వెళ్ళిలేదు. వాడు మరొక ప్రాంతాన మామూలుకన్న చాలా ఎక్కువ ఎందుకట్టెలు కొట్టి, వాటిని అమ్మున డబ్బుతో, ఇంటికి అవసరం అయిన వెచ్చాలూ, కూతురుకు చిలుక బోమ్మా కొని తెచ్చాడు.

వల్లభుడి కోసం ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తున్నవాడి భార్య, “బోమ్ముచిలుకను తెచ్చావేం! వనదేవత ఏమన్నది?” అని అడిగింది కోపంగా.

అందుకు వల్లభుడు ఎంతో శాంతంగా, “ఆ మధ్య కొట్టిన గాలివానడ బ్బుకు గంధపుచెట్టు కూకటివెళ్ళతోపాటు కూలి పొయింది. వనదేవత ఎక్కుడా కనిపించ లేదు. పొనీలే, మనం సుఖంగా బతక డానికి, ఆ తల్లి సమకూర్చిన సంపద అడవిలో పుష్టిలంగా వున్నది!” అన్నాడు.

చౌదార్ధం

రెండువేల సంవత్సరాలక్రితం చీనా దేశంలో సో-షో-తాహూ అనే వృద్ధుడు ఉండే వాడు. అయిన గొప్ప పండితుడు. కానీ అయిన పాండితాయ్యనికి మెచ్చి ఆదరించే దాతలులేక దారిద్ర్యం అనుభవించేవాడు.

దూరాన చూ రాజ్యానికి రాజుగా ఉంటున్నవాడు కూడా గొప్ప పండితుడే. అయిన పండితులను ఆదరించి, దగ్గర ఉంచుకుని, వస్తువాహనా లిస్తాడని ప్రతీతి. అయినవద్దకు వెళ్లి సన్నానాలు పొందవలసిందని తాహూతో అనేకమంది మిత్రులు చెప్పారు. మిత్రుల మాటలు తోసిచెయ్యిలేక తాహూ తనవద్ద గల కొద్ది పాటి ఉన్నిదున్నలూ, ధనమూ తీసుకుని చూ రాజ్యానికి కాలినడకను ప్రయాణమయాడు.

అనేకపందల మైళ్లు వెళ్లాలి. కొండల మీదుగా కష్టపడి ప్రయాణం చేయాలి.

దారిమ ధ్వ్యలో చలికాలం సంప్రాత్త మయింది. ఎక్కుడైనా కొద్దిరోజులు విగ్రాంతి తీసుకుండామని. అయిన ఒక ఊళ్లో యాంగ - చియాహూ - అయి అనేవాడి ఇంటికి వెళ్లాడు.

అయి తాహూకు చక్కగా అతిథి సత్కారం చేశాడు. తాహూ పండితుడని తెలిసి అయి మరింత ఆనందించాడు. అయితే, అయి మాత్రం సామాన్యాలు కాడు. అయినవద్ద ఉన్న పాతగ్రంథాలు చూస్తే అయి తనకంటు చాలా రెట్లు పాండిత్యం గలవాడని తాహూకు తెలిసి పోయింది. అయినతో పాండిత్య చర్చలు జరిపి తాహూ ఈ విషయం మరింత గట్టిగా రుజువుచేసుకున్నాడు.

“చూదేశపురాజు పండితులను గొప్పగా నతగ్గరి స్త్రీ స్త్రీ దట. అయినను చూడటో తున్నాను, నిష్పత్తుడానా వెంట రారాదా?”

ఆని అడిగాడు తాపూ. అయి ఒప్పుకుని, చలిదుస్తులూ, ఉబ్బా తీసుకుని బయలు దేరాడు.

జద్దరూ కలిసి కొన్నాళ్ళు ప్రయాణం పాగించిన ఆనంతరం ఒకనాడు మంచు తుఫాను వచ్చింది. లియాంగ్ పర్వతాల మధ్య వారిద్దరూ ఈ మంచు తుఫానులో చిక్కుకున్నారు. ఇంకా నాలుగురోజులు నడి స్నేగాని వారు చూ దేశం చేరలేరు. కాని ఈ తుఫానులో వారు అడుగు తీసి అడుగు వేసే ఆస్కారం లేదు. వారు చలిక చచ్చిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ముఖ్యంగా ముసలివాడైన తాపూ చాలా దీనస్తితిలో ఉన్నాడు. ఆయన అయితే ఈ విధంగా అన్నాడు:

“నాయనా, నాపని ఆయిపోయింది. నేనెలాగూ చూ దేశం చేరలేను. నా చలి బట్టలు కూడా నీవే వేసు కుంటివా ముందుకు సాగ గలవు. చూ రాజును సందర్శించగలవు. నా బట్టలిస్తాను, తీసుకో.”

దీనికి అయి ఎంతమాత్రమూ ఒప్పుకో లేదు. “వెళితే జద్దరమూ వెళదాము. లేకపోతే చలిక జద్దరమూ చద్దాము. మీ చలిబట్టలు తీసుకుని మీ మరణానికి కారణభూతుణ్ణి కావటానికి అసలే ఒప్పును,” అన్నాడు అయి.

“నాయనా, నీవు యువకుడివి. నేను కాటిక కాళ్ళు చాచుకుని ఉన్నవాణి. చూ రాజు నాకు సన్నానంచేస్తే ఎంత,

చెయ్యక పొతే ఎంత? అదీకాక, నీవు నాకను గొప్ప పండితుడివి!'' అని చెప్పి చూశాడు తాపూ. అయి వినిపించుకోలేదు.

మంచునుంచి తప్పించుకోవటానికి వారిద్దరూ ఒక గుహలో తలదాచుకున్నారు.

“ఎక్కుడైనా నాలుగు పుల్లలు దొరికితే చలిమంట వేసుకోవచ్చునే!” అన్నాడు తాపూ. అయి పుల్లలకోసం బయటికి వెళ్ళాడు.

అయి తిరిగి వచ్చేలోపుగా తాపూ తన చలిబట్టలు విడిచి గుహలో పెట్టి, వెలపల పువ్వు మంచుగోతిలోకి దూకేశాడు.

అయి తిరిగి వచ్చి చూసేసరికి గుహలో తాపూ బట్టలు మాత్రమే ఉన్నాయి. బయటికి వచ్చి వెతకగా మంచుగోతిలో తాపూ శరీరం దొరికింది.

తనకోసం ప్రాణాలు త్యాగం చేసిన తాపూ బోదార్యం తలచుకుని అయి చాలా దుఃఖించాడు. ఆయన కాయాన్ని ఆ గుహలోనే భద్రంచేసి, తాపూ విస్ఫ్ఱించిన బట్టలు ధరించి, అయి చూదేశం చేరాడు.

చూదేశపు రాజు అయి పొండిత్యానికి సంతోషించి, తన ఆస్తిసకవిగా నియమించి, చాలా ధనమూ, వస్తువాహనాలూ ఇచ్చాడు.

ఇంత సన్నానమూ పొందుతూ అయి కంట తడిపెట్టటం రాజు గమనించి కారణమేమని అడిగాడు.

“ప్రభూ! నా పొండిత్యాన్ని మీరింతగా గౌరవిస్తున్నారు. అయినా, తాపూ బోదార్యం మందునా పొండిత్యం విపాట?” అన్నాడు అయి.

తాపూ చేసిన త్యాగం విని రాజు చాలా అశ్చర్యపడ్డాడు. ఆయన అయితో సహా తాపూ కాయం భద్రంచేసిన గుహవద్దకు వెళ్ళి, వైభవంగా తాపూకు అంత్యక్రియలు చేయించి, అక్కడే సమాధి కట్టించాడు.

అయి ప్రతివిద్యా, ఆ సమాధి వద్దకు వెళ్ళి అశ్రుతర్పువాలు విడిచివస్తూ ఉండే వాడు. ఆయన ఆనంతరం చీనాదేశంలోని కవి పండితులకు తాపూ సమాధి ఒక గొప్ప యాత్రాస్తలం అయింది.

కృష్ణ భేద లీ!

రోమాపురం అనే గ్రామంలో కృష్ణయ్య, గోపయ్య అనే వాళ్ళు ఇద్దరు కలిసి ఒక తేట కొన్నారు.

కృష్ణయ్యకు తేటపని కొంచెం కూడా రాదు. అతను అస్తమానమూ భగవంతుట్టి ధ్యానిస్తూ ఉండేవాడు.

గోపయ్యకు తేటపని బాగా తెలుసు. అతను అస్తమానమూ తేటలోనే పని చేసే వాడు. ఏచ్చి మొక్కలు పేకి పారెయ్య టమూ. చెట్లకు పాదులు చెయ్యటమూ, నీరు కట్టటమూ—ఇలాటి పను ల తోనే రోజంతా అతనికి గడిచిపోయేది.

ఆ ఏదు తేట బాగా కాసింది. కాయలూ, పట్లాన్ని అమ్మగా బోలెడంత డబ్బు వచ్చింది. ఆ డబ్బును భాగస్తులు ఎలా పంచుకోవాలన్న సమస్య కూడా వచ్చింది. పచ్చిన డబ్బు సమంగా పంచు కునేటందుకు ఇద్దరూ ఒప్పుకోలేదు.

“నేను చెప్పేటట్లు రాత్రిపగళ్ళు చాకిరీ చేయటంవల్ల చెట్లు బాగా కాశాయి. నాకు పోచ్చువాటా రావాలి,” అన్నాడు గోపయ్య.

“నేను నిశ్చలమైన మనస్సుతో కూర్చుని దేవుట్టి ధ్యానించటంవల్ల దేవుడు అను గ్రహంచి మంచి రాబడి వచ్చేటట్లు చేశాడు. అందుచేత నాకే పోచ్చువాటా రావాలి.” అన్నాడు కృష్ణయ్య.

ఇద్దరూ ఈ విధంగా కొంత సేవ వాదించుకున్న మీదట గ్రామాధికారి పద్దకు వెళ్ళి తమ తగువు తీర్చమన్నారు.

గ్రామాధికారి వారిద్దరి వాదనలూ విని. “నేను మీ ఇద్దరికి ఒక చిన్న పని పెడతాను. ఈ రాత్రి ఆ పని పూర్తి చేసుకుని రేపు ఉదయం రండి. అప్పుడు నేను మీ వాటాలు ఎలా ఉండాలో చెబుతాను,” అన్నాడు.

ఆయన వారి జ్ఞానికి చెరో రెండు మూటలూ వద్దు ఇచ్చి. “వీటిని దంచి బియ్యం చేసుకురండి,” అన్నాడు.

మూటలు తీసుకుని కృష్ణయ్య, గోపయ్య ఇళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు.

కృష్ణయ్య వద్దు దంచటానికి ప్రయత్నించక, వద్దును బియ్యంగా మార్చే భారం భగవంతుడి మీద వేసి, భగవధ్యానం చేసి, పదుకుని నిద్రపోయాడు.

గోపయ్య తెల్లవార్లూ మేలుకుని, ఒక మూలెడు వద్దు దంచి, దాన్ని మాత్రం బియ్యం చెయ్యగలిగాడు.

ఒక రాత్రివేళ గ్రామాధికారి జ్ఞాని ఇళ్ళ మీదుగా వచ్చాడు. కృష్ణయ్య ఇంట వద్దు దంచుతున్న అలికిడి లేదు. గోపయ్య ఇంట మాత్రం అలికిడి వినిపించింది.

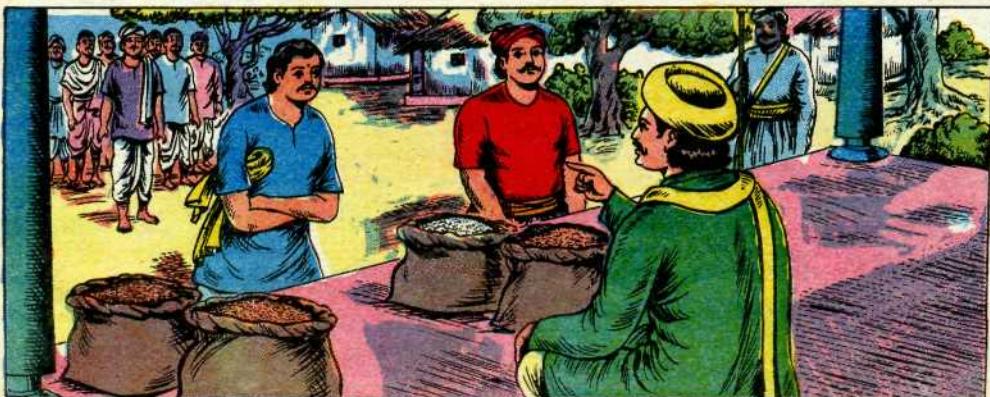
మర్మాడు కృష్ణయ్య, గోపయ్య మూటలతో గ్రామాధికారి వద్దకు వచ్చారు. గ్రామాధికారి కృష్ణయ్య తెచ్చిన మూటలు రెండూ విప్పి చూస్తే వాటిలో ఒక్క బియ్యపు గింజ కూడా లేదు. దేవుడి అను-

గ్రహం వల్ల వద్దనీ బియ్యం ఆయి ఉంటా యనుకున్న కృష్ణయ్య ఆశ్చర్యపోయాడు.

గోపయ్య తెచ్చిన రెండు మూటలలో ఒక మూట నిండా బియ్యమూ, రెండే మూట నిండా వద్దూ ఉన్నాయి.

“చూశా పుటయ్య, కృష్ణయ్య. పాటు పడనిదే ఫలితం లేదు. నువ్వు పని చేయు కుండా దేవుడై న మ్ము కున్నా వుగాని, ఫలితం లేకుండా పోయింది. కష్టపడ కుండా ఊరక కూర్చుంటే ఇంతే జరుగు తుంది. తేట మీద వచ్చిన రాబడి పూర్తిగా గోపయ్య క్రమ ఫలితమే. నువ్వు కూడా గోపయ్యతో పాటు కష్టం చేసి ఉంటే ఇంకా పౌచ్చు అదాయం వచ్చి ఉండేది. ఇకముండైనా జ్ఞానరూ కలిసి పని చేసి, రాబడి సమంగా పంచుకోంది,” అని గ్రామాధికారి చెప్పాడు.

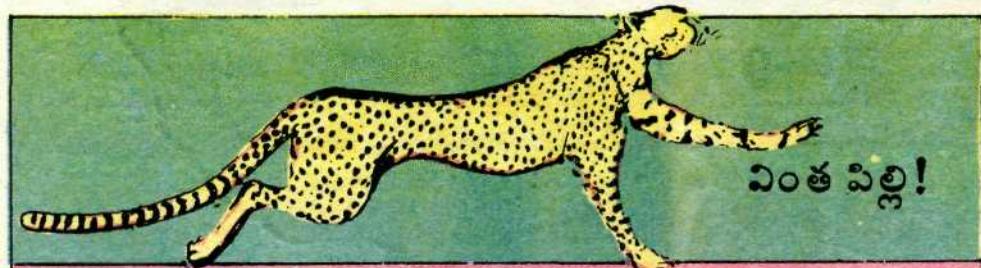
అటు తరవాత కృష్ణయ్య కూడా గోపయ్యతో కలిసి అన్నిపనులూ చేస్తూ వచ్చాడు. అదాయం పంచుకునే దగ్గిర వారికి ఎలాటి తగాదాలూ రాలేదు.

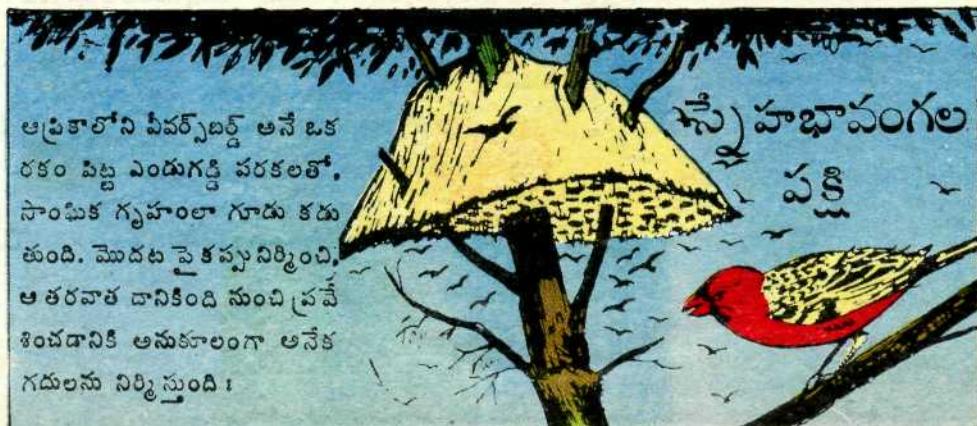
అతిపెద్ద విత్తనం

సియుచిటీ దీవుల్లో లభించిన కోకో డి మెర్ విత్తనమే ప్రపంచంలోకిల్లా బాలా పెద్ద విత్తనమని చెబుతున్నారు. దీని ఉపమ 40 ఫోండ్లు (18 క. గ్ర).

పిల్లీజాతికి చెందినదయనప్పటికీ, చిరుతపురి మిగతా పిల్లుల్లా కని పిదికిలిని ముదుచుకో జాలదు. అంతేకాదు; పిల్లులు పొంచిపుండి హాత్తుగా ఎరపుదికి దూకి వట్టుకుంటాయి. అయితే, చిరుతపురి మాత్రం జంతువుల వెంటబడి తరిమి వట్టుకుంటుంది.

మీకు ఎలాంటి వారపత్రిక కావాలి?

నదభిరుచులకు, నత్యంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా, తెలుగువారి హృదయాలో ప్రత్యేక స్థానాన్ని చూరగన్న
కుటుంబ పత్రికలు

చండమామ
విజయచిత్ర
వనిత

వెలువరిష్టాన్ని ప్రమాణికర్తులనుంచి
త్వరిత రాసున్నది ఓ విశేష వారపత్రిక

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬

యువక్కిలో నవత్రణన్నాన్ని రగిలింపజమే ధ్యాయంగా
ప్రారంభం కానున్నా ఈ పత్రికలు

మీరేం పేరు పెడతారు?

మీకు ఎలాంటి శీర్షికలు కావాలి?

కథలు, సీరియల్స్ ఎటువంటివి అశిష్టున్నారు?

రాజకీయరంగంలోని పరిణామాలు, పరిశోధనాత్మక వ్యాపాలు

ఏవిధంగా వుండాలి?

సంగీతం, క్రీడలు, సినిమా వంటి శీర్షికలు ఎలా వుండాలనుకుంటున్నారు?

తైన పేర్కొన్న అంకాలేకట, ఆఖిరుచిగల పారములగా ఈ నవయువతరం వారపత్రిక ఏవిధంగా
రూపొందాలనుకుంటున్నారో — విపరంగా రెండు అరశావు పేజీలలో మీ ఆఖిప్రాయాలని నవంబర
డిపటీలోగా వంపించండి.

ఉత్తమమైన అభిప్రాయాలు, మంచిపేరు సూచించిన వదిమందికి

సంక్రాంతి కానుకగా పనందైన బహుమతులు!

పారమల అభిరుచులకు అనుగుణంగా వారపత్రికను తీర్చిదిద్దుడమే మా ఆశయం. అందుకు నహకరించ
వలసిందిగా అందరికి విళ్ళజ్ఞాని చేస్తున్నాము.

మీ సూచనలు వంపవలసిన చిరునామా:

ప్రమాణికర్తు

కొత్త వారపత్రిక

చండమామ చిర్చింగ్స్, పంచాలని, మద్రాస - 600 026

పోటీ వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1990 జనవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

A. L. Syed

S. B. Takalkar

★ పై పోటీలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ నమంబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండు పోష్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అట్టనుకు పంపాలి:— చందమామ పోతో వ్యాఖ్యం పోటీ, మృదాసు-26

సెట్టెంబర్ నెల పోటీ ఫులితాలు

మొదటి పోతో: నడకలు నేర్చే చిలకమ్మా! రెండవ పోతో: నవ్వుతు కాలం గడవమ్మా !!

వంపివారు: అదుడ యమ్మార్, మెత్తవల్లి, కరీంనగర్—(ఆం. వ్ర.)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/-—నెలాభరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

జండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 36-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

చాల్స్ ఏజెన్సీస్, చందమామ బిల్లింగ్స్, వడవళని, మృదాసు-600 026.

జతర దేశాల చందా వివరాలకు రాయింది:

చందమామ పట్టికేషన్స్, చందమామ బిల్లింగ్స్, వడవళని, మృదాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) 2nd
Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

ప్రైవెక్ రీడి మీ స్టోర్స్ మాయమయ్ ముంద్.

ఈ ప్రైవెక్ రీడి
అయిప్పించి.
ప్రైవెక్ రీడి (ప్రైవెక్) 25 సం
ప్రైవెక్ రీడిలో రాబోలు...
అంశాద అధ్యాత్మ ప్రేమగండు...
మీ ప్రైవెక్ రీడి తిఱుకీ
అయిప్పించాలు... మీ ప్రైవెక్ రీడి
ప్రైవెక్ రీడి
ప్రైవెక్ రీడి...
ఎవేర ప్రైవెక్ రీడి ప్రైవెక్
ఇన్జెక్ కొషమి మీయానీ
మీ అధ్యాత్మ ప్రైవెక్ రీడి
ప్రేమకౌర్చె ప్రైవెక్ రీడి
మో అధ్యాత్మ ప్రైవెక్ రీడి...
ఎంచే.

ర్ఘృపండంది!
మీ ప్రైవెక్ రీడి
అయిప్పించాల్సి పేచే
అంశాది.

ప్రైవెక్ రీడి
ప్రైవెక్ రీడి...
ఈ ప్రైవెక్ రీడి.

ఉచితం!

ప్రైవెక్ రీడి లుబ్ ప్రైవెక్ రీడి
ప్రైవెక్ రీడి 25 సం ప్రైవెక్ రీడి.

ప్రైవెక్ రీడి ఆ నయాయం రేపుండా కూడా దొరుకుతుంది.

HIA 1549

IN YOUR NOVEMBER ISSUE OF

JUNIOR

QUEST

Where finding out is fun

HURRAH
FOR
CHILDREN'S
DAY!

Enter
the
dragon

boardgame
inside

WIN

30

29

28

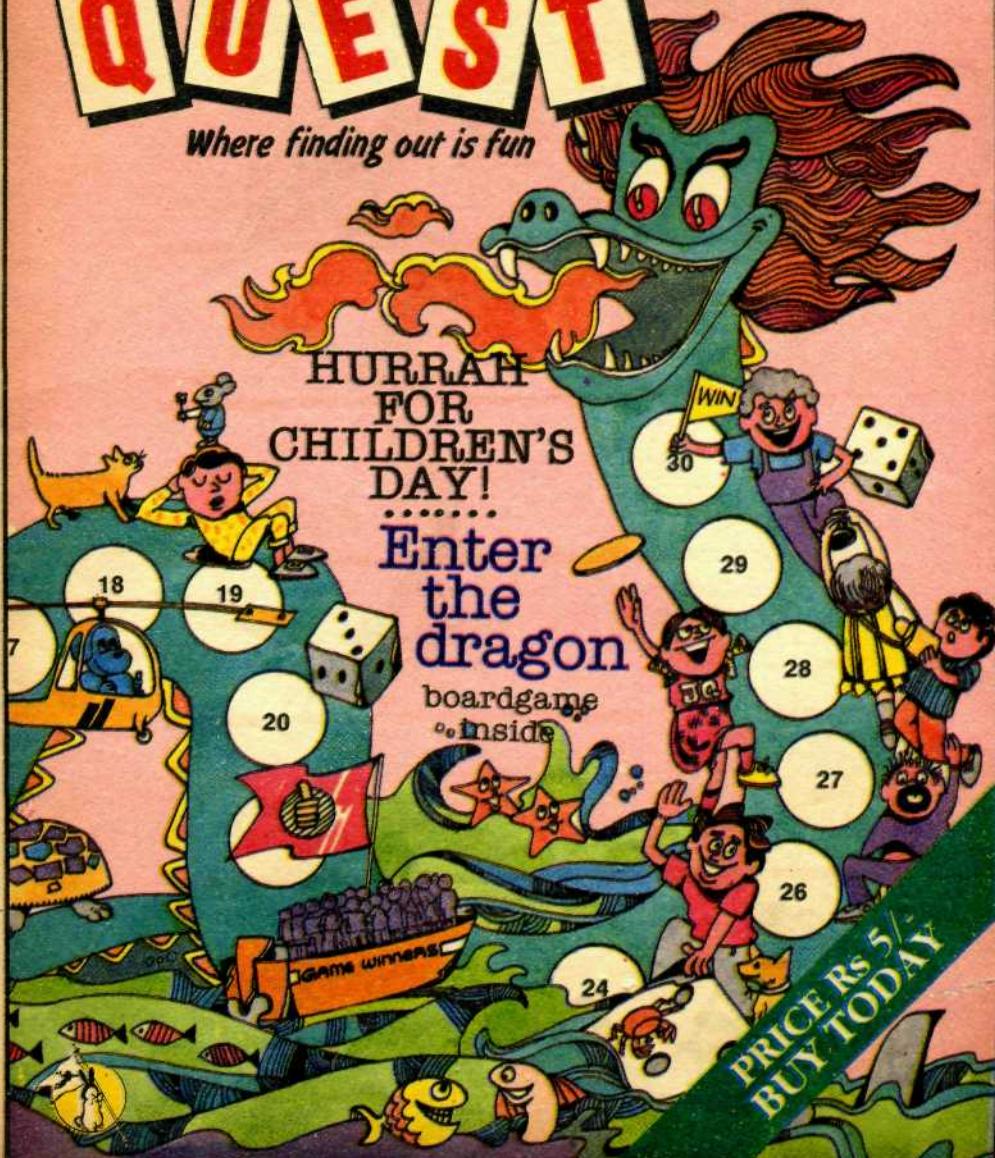
27

26

24

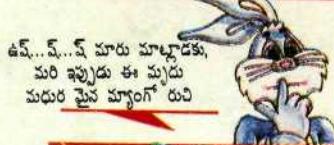
GAME WINNERS!

PRICE RS 5/-
BUY TODAY

ముఖు మథురు త్రస్తంగా
మిజెప్పెన్ మృషణ్గా

రామచిల్డ్స్

అ....అ....వీ...ర...రీ అయితే
గస్త్రందుకో! విల్పమై వాళ్లయ మట్ట
మట్టి మెన్ను తెయసీ.....

హ...హ... హ!

స్ఫూర్తిన
ఆమ్-రమ్

రంగు రంగుల ప్రీక్షలో ఉన్నది
సోరూరించే మృషణ్గ మధురమైన, అంబు
మిశ్రమ, మామిడి పండ్క రువి.

మిజెప్పెన్ మృషణ్గా దాని సోజెప్పెన్ రిమ్మలక్కా

India's largest
range of sweets